

36. Satamahallinto

Satamalautakunta ja sen alainen satamalaitos

Lautakunnan kokoonpano. Satamalautakuntaan kuuluivat toimitusjohtaja B. R. Nybergh puheenjohtajana kuolemaansa 1. 8. saakka, jonka jälkeen kaupunginvaltuusto 25. 8. valitsi puheenjohtajaksi kontra-amiraali S. Sundmanin, varapuheenjohtajana ylivahvistimestari U. L. Ilmanen sekä jäsenenä johtaja R. F. R. Hellström, kivityöntekijä A. N. Lehtinen, toimitsija K. E. Salonen, kenraaliluutnantti P. J. Talvela, toimitusjohtaja A. K. Tamminen, rakennusmestari J. Tiilikainen ja toimitsija A. Vuorinen. Rakennusmestari Tiilikaisen saatua pyynnöstään vapautuksen lautakunnan jäsenyydestä kaupunginvaltuusto valitsi 29. 9. uudeksi jäseneksi toimitusjohtaja W. Elkin, joka kuitenkin sairautensa johdosta ei voinut osallistua lautakunnan kokouksiin. Jäsen Elki kuoli 26. 11. ja hänen jälkeensä kaupunginvaltuusto 15. 12. valitsi lautakunnan jäseneksi rakennusmestari A. Linnamaan.

Lautakunnan johtosäännön 9 §:ssä mainittuja asioita käsittelevää jaostoa ei asetettu v:ksi 1954.

Kaupunginhallituksen edustajana oli lautakunnassa teknillinen johtaja R. J. M. Granqvist.

Lautakunnan kokoukset. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 36 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 833, kanslian diaariin merkittyjen asioiden luku 1 244 ja kansliasta lähetettyjen kirjeiden luku 824. Pöytäkirjaotteita annettiin 1 070.

Satamalaitoksen ja sen osastojen päälliköt. Satamalaitosta johti satamajohtaja K. K. Eiro ja osastopäällikköinä toimivat kansliaosastolla sihteeri V. K. Mielonen, kassa- ja tilivirastossa satamakamreeri E. U. Candolin, satamakonttorissa satamakapteeni G. I. J. Häggström, varastoimis- ja laiturihuolto-osastolla varastointitoimen johtaja E. W. Ehnberg sekä satamarakennusosastolla satamarakennuspäällikkö B. G. O. Backberg.

Satamalaitoksen edustus komiteoissa ym. Aloitetoimikunnassa edusti satamalaitosta satamarakennuspäällikkö Backberg insinööriedustajana. Kaupunginhallituksen valitsemana työntekijäin edustajana oli kivityöntekijä A. N. Lehtinen satamalaitoksesta.

Kaupunginhallituksen 18. 1. 1951 asettama Kulosaaren sillan suunnittelukomitea jatkoi edelleen työtään. Komitea kokoontui kertomusvuonna viisi kertaa. Satamalaitoksen edustajana oli satamarakennuspäällikkö Backberg ja komitean sihteerinä toimi vt. apulaissatamarakennuspäällikkö P. J. E. Duncker.

Lautakunnan asettamat jaostot. Satamarakennusosaston organisaatiota ja työvoimakysymystä tutkimaan oli lautakunta 11. 11. 1953 asettanut jaoston, johon kuuluivat lautakunnan puheenjohtaja Nybergh sekä jäsenet Salonen ja Tamminen. Jaosto kokoontui kertomusvuoden aikana viisi kertaa, sen työ keskeytyi puheenjohtajan kuoleman johdosta.

Lautakunnan asettama¹⁾ jaosto, johon kuuluivat puheenjohtaja Nybergh, jäsenet Hellström ja Salonen sekä satamajohtaja Eiro, neuvotteli vientijärjestöjen edustajain kanssa Helsingin sataman kautta tapahtuvan viennin lisäämisestä.

Eteläsataman rakennuksia varten myönnettyjen määrärahojen ylitysasiasa tutkimaan lautakunta asetti²⁾ puheenjohtaja Nyberghin, jäsenten Lehtisen, Salosen, Tammisen ja Tiilikaisen muodostaman jaoston. Kaupunginhallituksen myönnettyä 14. 4. jaostolle luvan kokoontua useammin kuin kolme kertaa jaosto piti kuusi kokousta. Jaoston sihteerinä toimi 17. 5. alkaen apulaiskaupunginsihteerinä L. O. Johansson. Jaosto antoi asiassa laatimansa mietinnön satamalautakunnalle 1. 6. ja oli asia lautakunnan käsiteltävänä 3. 6.³⁾

Huoltorakennustoimikunta. Satamalautakunnan keskuudestaan 14. 1. 1942 kaupunginhallituksen luvalla asettama satamatyöntekijäin huoltorakennuksia koskevia kysymyksiä käsittelevä toimikunta jatkoi työtään kertomusvuoden aikana. Toimikunnan puheenjohtajana toimi lautakunnan puheenjohtaja Nybergh kuolemaansa saakka, minkä jälkeen lautakunta määräsi⁴⁾ puheenjohtajaksi lautakunnan uuden puheenjohtajan kontra-amiraali Sundmanin. Toimikunnan jäseninä toimivat lautakunnan jäsenet Hellström, Salonen ja Vuorinen sekä sihteerinä varastoalueiden tarkastaja Niklander. Toimikunta kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa ja esitti työnsä tuloksena 14. 6. satamalautakunnalle mietintönsä II osan ja 10. 11. loppulausuntonsa.

Satamatyöntekijäin huoltorakennukset. Vastavalmistunut uusi Katajanokan huoltorakennus otettiin käyttöön 27. 8., jolloin myös sen ravintolaosa avattiin. Ravintolanpito-oikeus luovutettiin⁵⁾ satamatyöntekijäin perustamalle Helsingin Satamaväen Osuusruokalalle viiden vuoden ajaksi. Varsinaisten huoltotilojen hoitaminen uskottiin⁶⁾ Ab. Stevedoring Oy:lle 31. 12. saakka. Samaksi ajaksi vuokrattiin⁷⁾ yhtiölle myös huoltotiloihin liittyvät työhönottohalli, luottamusmiehen huone ja työnjohtajien huone. Uuden huoltorakennuksen valmistuttua kävivät Katajanokan aikaisemmat huoltotilat tarpeettomiksi. Niinpä luovutettiin Satamakadun varrella sijainnut puinen huoltorakennus sekä vanhan pakkahuoneen pohjoispäässä sijainneen ravintolahuoneiston tilat muihin tarkoituksiin ja VI tullikamarin lähistöllä sijainnut ruokalaparakki purettiin.

Sen johdosta, että Länsisataman huoltorakennuksen yhteyteen suunniteltiin rakennettavaksi myös tiloja tullilaitoksen ja satamalaitoksen tarkoituksiin, lautakunta esitti⁸⁾ tehtäväksi muutoksia aikaisemmin hyväksyttyyn rakennussuunnitelmaan. Sosiaaliministeriö päätti 6. 8. myöntää sanotun rakennuksen valmistumiseen lykkäystä 1. 11. 1955 saakka ja pidentää Eteläsatamaan suunnitellun vastaavan huoltorakennuksen rakentamisaikaa joulukuun loppuun 1957.

Satamalaitoksen rakennustoimikunta. Kaupunginhallituksen 6. 7. 1950 asettama satamalaitoksen rakennustoimikunta jatkoi työtään. Toimikunnan puheenjohtajana oli edelleen eläkkeellä oleva satamajohtaja K. W. Hoppu sekä jäseninä satamarakennuspäällikkö Backberg, arkkitehti R. V. Luukkonen sekä satamajohtaja Eiro. Toimikunta piti kertomusvuoden aikana 13 kokousta, joiden pöytäkirjain pykäläluku oli 71. Kertomusvuonna jatkettiin Eteläsataman tullivarastorakennuksen rakentamista ja Ehrenströmin sillan alaisen varaston sisä rakenteiden viimeistelyitä. Rakennustöiden lopputarkastus suoritettiin 30. 12. Pääurakoitsijana oli rakennusliike A. W. Liljeberg Oy., aliurakoitsijana ja tullivarastorakennukseen sijoitettavien, kiinteistöön kuuluvien laitteiden hankkijoina rakennustoimikunnan tarjousten perusteella valitsemat toiminimet.

Kun rakennustoimikunta oli saanut suoritetuksi sille annetut tehtävät, lautakunta esitti⁹⁾ kaupunginhallitukselle, että rakennustoimikunta lakkautettaisiin.

Vuokra-asioita ym. Oy. Åkerman Ab:lle, Ab. Stevedoring Oy:lle, Oy. Finnish Stevedores Ab:lle ja Ab. Edv. Björklund Oy:lle yhteisesti päätettiin¹⁰⁾ Länsisataman korttelista n:o 270 varata 1 750 m²:n suuruinen alue 30. 4. saakka, mihin mennessä anojien oli esitettävä rakennussuunnitelmansa.

Oy. GHH Ab:lle Länsisataman korttelista n:o 752 ja 257 vuokrattujen alueiden vuokra-aika päätettiin¹¹⁾ pidentää 30. 6. päättyvästä vuokra-ajasta alkaen 10 vuodeksi irtisanomisaikana 6 kk sekä suurentaa korttelista n:o 257 vuokrattu 3 997 m²:n alue 4 347 m²:n suuruiseksi 1. 7. lukien.

¹⁾ Sat. lk. 20. 2. 92 §. — ²⁾ S:n 5. 4. 216 §. — ³⁾ S:n 3. 6. 359 §. — ⁴⁾ S:n 5. 10. 621 §. — ⁵⁾ S:n 24. 5. 336 §. — ⁶⁾ S:n 24. 8. 506 §. — ⁷⁾ S:n 13. 9. 559 §. — ⁸⁾ S:n 16. 6. 399 § ja 15. 11. 714 §. — ⁹⁾ S:n 27. 12. 818 §. — ¹⁰⁾ S:n 1. 2. 40 §. — ¹¹⁾ S:n 15. 3. 137 §.

Oy. Algol Ab:n vuokraoikeutta Länsisataman korttelin n:o 265 b varastoalueeseen päätettiin¹⁾ pidentää entisin ehdoin 30. 6. päättyvästä vuokra-ajasta 30. 6. 1959 päättyväksi.

Oy. Esso Ab. oikeutettiin²⁾ pitämään Eteläsataman pohjoisella laiturihaaralla kolmea nestemäisen polttoaineen jakelulaitetta 1. 5. — 31. 10. välisen ajan.

Oy. Union-Öljy Ab. oikeutettiin³⁾ sijoittamaan neljäs nestemäisen polttoaineen säiliö Hietalahdenrannan huoltoasemalle.

Oy. Näppärä oikeutettiin⁴⁾ vetämään maakaapeli Saukonkadun alitse Polttoaineosuuskunnan vuokraamalle, korttelissa n:o 757 sijaitsevalle varastoalueelle.

Oy. Shell Ab. oikeutettiin⁵⁾ pitämään Ruoholahdesta vuokraamallaan jakeluaseman alueella neljää jakelulaitetta aikaisemman kolmen jakelulaitteen asemasta kertomusvuoden loppuun asti. Samalla merkittiin yhden jakelulaitteen pitämisoikeus irtisanotuksi päättymään 31. 12.

Kaupunginvaltuuston 2. 6. tekemän päätöksen perusteella vuokrattiin⁶⁾ Vaasan Höyrymylly Oy:lle 900 m²:n suuruinen lisäalue korttelista n:o 177 Munkkisaareissa 1. 9. lukien pääasiassa aikaisemman sopimuksen mukaisin ehdoin.

Kaupunginvaltuuston 16. 6. tekemän päätöksen perusteella päätettiin⁷⁾ oikeuttaa Oy. Finnish Stevedores Ab., Ab. Stevedoring Oy. ja Oy. Åkerman Ab. yhteisesti tai näiden toimesta perustettava yhtiö rakentamaan ja pitämään ahtaustoimintaa varten tarpeelliset rakennukset Länsisataman liikennealueella 31. 12. 1975 saakka. Samalla oikeutettiin Ab. Stevedoring Oy. pitämään varastonsa entisellä paikallaan entisestä vuokramaksusta 31. 7. 1955 saakka.

Kaupunginhallituksen yleisjaoston 10. 11. tekemän päätöksen perusteella oikeutettiin⁸⁾ Valtion Viljavarasto rakentamaan kaksi sen Munkkisaareissa olevalle vuokra-alueelle ulottuvaa raidetta yleisjaoston päättämin ehdoin sekä samoin Suomen Kaapelitehdas Oy. rakentamaan Salmisaarelle yksityisraide yleisjaoston päättämin ehdoin.

Lämpö- ja vesijohtoteknillisten yhdistysten asettamalle yhteistyövaliokunnalle päätettiin⁹⁾ vuokrata Eteläsataman pohjoisen siltavaraston 900 m²:n suuruinen varastoala näyttelyhuoneistoksi 8 päivän ajaksi helmikuun lopulla 1955 200 000 mk:n vuokrasta.

Kaupunginhallituksen yleisjaoston 24. 11. tekemän päätöksen perusteella oikeutettiin¹⁰⁾ Oy. Koskilaiva Ab. rakentamaan Katajanokan vuota- ja öljyvaraston viereisen raitteen jatkoraiteen yksityisraiteekseen yleisjaoston päättämin ehdoin.

Rouva E. Kosken oikeus harjoittaa kahvin ja virvoitusjuomien myyntiä Katajanokan alueella päätettiin¹¹⁾ merkitä päättyneeksi 31. 12. 1953.

Kuorma-autojen Tilauskeskisyhdistykselle vuokrattiin¹²⁾ 400 m²:n suuruinen Verkko-saaren alue n:o 12 1. 1. 1955 alkaen 20 000 mk:n vuosivuokrasta, irtisanomisaikana kolme kuukautta.

Kertomusvuoden aikana lautakunta teki seuraavat vuokrasopimukset:

Vuokraaja	Alue	Pinta- ala, m ²	Vuokrakausi	Indeksilukua vas- taava perusvuokra vuodessa, m ² :ltä	Päätös
Oy. Starckjohann & Co Ab.	Katajanokan alue II b	1 750	1. 4. 1954 alk. 6 kk irtis.	15 mk/1933 = 1 000	15. 2. 71 §
Oy. Huolintakeskus Ab.	Katajanokan alue II a	1 750	1. 4. 1954 alk. 6 kk irtis.	»	»
Kiitolinja Oy.	Ruoholahden va- rastoalue	248	1. 4. 1954 alk. 30. 6. 1955 asti	»	1. 3. 104 §
Oy. Hiilihuolto Ab.	Länsisataman kortte- li n:o 254	1 500	16. 5. 1954 alk. 6 kk irtis.	14 mk/1933 = 1 000	29. 3. 197 §
Oy. Kolhi Ab.	Länsisataman kortte- li n:o 254	1 140	16. 5. 1954 alk. 6 kk irtis.	»	»
Valtameri Oy.	Hernesaaren kortteli n:o 181	5 000	1. 7. 1954 alk. 31. 12. 1990 asti	240 mk/lokakuu 1951 = 100	24. 5. 329 §

¹⁾ Sat. lk. 29. 3. 198 §. — ²⁾ S:n 5. 4. 219 §. — ³⁾ S:n 24. 5. 341 §. — ⁴⁾ S:n 8. 6. 379 §. —
⁵⁾ S:n 21. 6. 410 §. — ⁶⁾ S:n 23. 8. 485 §. — ⁷⁾ S:n 18. 10. 631 §. — ⁸⁾ S:n 29. 11. 727, 728 §. —
⁹⁾ S:n 29. 11. 735 §. — ¹⁰⁾ S:n 13. 12. 774 §. — ¹¹⁾ S:n 5. 4. 221 §. — ¹²⁾ S:n 1. 11. 678 §.

Vuokraaja	Alue	Pinta- ala, m ²	Vuokrausi	Indeksilukua vas- taava perusvuokra vuodessa, m ² :ltä	Päätös
Suomen Kaapeli- tehdas Oy.	Salmisaaren alue 1	21 240	1. 7. 1954 alk. 31. 12. 1989 asti	20 mk/1933=1 000	24. 5. 330 §
Ab. Victor Ek Oy.	Katajanokan itä- osan alue	1 200	16. 9. 1954 alk. 1 kk irtis.	15 mk/1933=1 000	13. 9. 560 §
Helsingin kaupun- gin puutavara- ja polttoainetoimisto Oy. Koskilaiva Ab.	Verkkosaaren alue n:o 8	6 240	1. 10. 1954 alk. 6 kk irtis.	4 mk/1933=1 000	18.10.634 §
Wärtsilä-yhtymä Oy.	Katajanokanalue H 14	3 900	1. 11. 1954 alk. 6 kk irtis.	20 mk/1933=1 000	1. 11. 668 §
	Munkkisaaren tk. n:o 176	16 070	1. 12. 1954 alk. 31. 12. 1999 asti	120 mk/lokakuu 1951=100	1. 11. 669 §
		930	31. 12. 1967 asti		
Velj. Pimiä Oy.	Verkkosaaren alue n:o 12	1 480	1. 1. 1955 alk. 31. 12. 1959 asti	8 mk/1933=1 000	1. 11. 686 §
Oy. Esso Ab.	Sörnäisten varasto- alue n:o 7, 10, 12 ja 16	28 194	1. 1. 1955 alk. 6 kk irtis.	12:50/1933=1 000	15. 11. 700 §
Oy. Koskilaiva Ab.	Katajanokan varas- toalue n:o 14	4 800	1. 1. 1955 alk. 6 kk irtis.	20 mk/1933=1000	15. 11. 718 §
Oy. Mercantile Ab.	Ruoholahden va- rastoalue n:o 55	6 300	1. 1. 1955 alk. 30. 6. 1956 asti	15 mk/1933=1 000	13. 12. 781 §

Kertomusvuoden aikana irtisanottiin tai purettiin seuraavat vuokrasopimukset:

Vuokraaja	Alue	Vuokraoikeus päättyy	Päätös
Hiili ja Koksi Oy.	Länsisataman kortteli n:o 254, neljä eri varastoaluetta	15. 5. 1954	1. 2. 41 §
Oy. Starckjohann & Co Ab.	Katajanokan II alue	31. 3. 1954	15. 2. 71 §
Suomi-Filmi Oy.	Munkkisaaren tehdaskorttelin kaksi eri aluetta	31. 3. 1955 ja 31. 12. 1954	26. 4. 266 §
Helsingin Säilyke Oy.	Munkkisaaren tehdaskortteli	31. 3. 1955	»
Suomen Kaapelitehdas Oy.	Salmisaaren kolme eri aluetta	30. 6. 1954	24. 5. 330 §
Kaasulaitos	Verkkosaaren alueet n:o 422 ja 446	»	9. 8. 458 §
Jätekeskus Oy.	Länsisataman varastoalue V 10	15. 10. 1954	20. 9. 572 §
Wärtsilä-yhtymä Oy.	Munkkisaaren tk. n:o 176, kolme alu- etta	30. 11. 1954	1. 11. 669 §
Verkkosaaren Savustamo Oy.	Verkkosaaren alue n:o 12	31. 12. 1954	1. 11. 686 §
Oy. Shell Ab.	Sörnäisten kaksi aluetta	31. 5. 1955	15. 11. 700 §
Oy. Koskilaiva Ab.	Katajanokan varastoalue n:o 14	31. 12. 1954	15. 11. 718 §
Puunvienti Oy.	Sörnäisten varastoalue	»	29. 11. 764 §
Oy. Mercantile Ab.	Ruoholahden varastoalue n:o 55	»	13. 12. 781 §
Paperihuolto Oy.	Länsisataman korttelin n:o 269 alue	30. 6. 1955	27. 12. 808 §
Ekströmin Koneliike Oy.	» » » » »	»	»

Hiilivarastoalueiden vuokrasopimukset päätettiin ¹⁾ irtisanoa vuokrantarkistusta var-
ten päättyviksi 30. 6. 1955.

Vuokraoikeuksien siirrot. Kalayhtymä Oy:n vuokraoikeus Verkkosaaren alueeseen
siirrettiin ²⁾ herra A. Vesteriselle.

Rakennusten ja varastotilojen vuokraukset. Munkkisaaren tehdasrakennuksista Helsin-
gin Säilyke Oy:lle, Marmorihioimo Oy:lle ja Suomi-Filmi Oy:lle vuokratut huoneistot ja
rakennukset päätettiin ³⁾ irtisanoa päättyen sopimukset 31. 3. 1955, samoin Suomi-Filmi
Oy:lle vuokrattu studiohuoneisto irtisanottiin päättyen vuokra-aika 31. 12. sekä Vilko
Oy:lle ja Rakennustoimiston puisto-osastolle vuokratut huoneistot, joiden vuokra-aika
päätyi 30. 11. Ab. Lars Krogus & Co Oy:lle Katajanokan asemarakennuksesta vuokra-
tun toimistihuoneen vuokraoikeus merkittiin ⁴⁾ päättyväksi 30. 10. Helsingin Satama-

¹⁾ Sat. lk. 13. 12. 780 §. — ²⁾ S:n 24. 5. 328 §. — ³⁾ S:n 26. 4. 266 §. — ⁴⁾ S:n 24. 5. 343 §.

väen Osuusruokalalle vuokrattiin ¹⁾ Katajanokan huoltorakennuksesta 14 m²:n suuruinen huone emännöitsijän asunnoksi 8 400 mk:n kuukausivuokrasta. Lautakunnan irtisanotua ²⁾ satamalaitoksen rakennuksista vuokrattujen varastotilojen vuokrasopimukset päättyviksi 31. 12. vuokrien tarkistusta varten päätettiin ³⁾ uudistaa ko. vuokrasopimukset uusin yksikkövuokrin ja muutoin entisin ehdoin. Oy. Ekströmin Koneliikkeen vuokrasopimus Länsisataman B makasiinin varasto-osastoon n:o 5 merkittiin ⁴⁾ päättyneeksi 30. 9., ja sama varastotila vuokrattiin Oy. John Nurmille 1. 10. alkaen irtisanomisaikana 6 kk 60 mk/m² suuruudesta kuukausivuokrasta. Ab. Stevedoring Oy:lle päätettiin ⁵⁾ vuokrata Katajanokan uudesta satamatyöntekijäin huoltorakennuksesta kolme eri huonetilaa, pinta-alaltaan 14 m², 26 m² ja 180 m², yhteensä 104 000 mk:n kuukausivuokrasta. Pakka-huoneen ulkopuolella toimiville vaakamestareille vuokrattiin ⁶⁾ 1. 1. 1955 alkaen 27 m²:n suuruinen huone I tullikamarin rakennuksesta 2 400 mk:n vuosivuokrasta irtisanomisaikana 6 kk ja muutoin tavanmukaisin ehdoin. Helsingin Satamaväen Osuusruokalalle päätettiin ⁷⁾ luovuttaa Katajanokan huoltorakennuksen ravintolanpito-oikeus viiden vuoden ajaksi 70 000 mk:n korvauksesta kuukaudessa. Huolintakeskus Ab:lle vuokrattiin ⁸⁾ Eteläsataman uudesta tullivarastorakennuksesta 35 m²:n suuruinen huone 1. 12. alkaen 600 mk/m² kuukausivuokrasta, irtisanomisaika 6 kk. Ab. Stevedoring Oy:lle päätettiin ⁹⁾ vuokrata Matkustajalaiturin siltavarastosta 120 m²:n suuruinen varastotila 1. 11. alkaen 125 mk/m² kuukausivuokrasta, irtisanomisaika 6 kk sekä John Nurminen Oy:lle 160 m²:n suuruinen varastotila 1. 11. alkaen 125 mk/m² kuukausivuokrasta, irtisanomisaika 6 kk. Katajanokalla sijaitseva entinen satamatyöntekijäin huoltorakennus vuokrattiin ¹⁰⁾ rakennusviraston puhtaanapito-osastolle, 20.5 m²:n suuruisia erillistä huonetta lukuunottamatta, 225 mk/m² kuukausivuokrasta irtisanomisaikana 6 kk. Huoltorakennuksen 20.5 m²:n suuruinen erillinen huone vuokrattiin autoilija A. Ahlforsille 225 mk/m² kuukausivuokrasta, irtisanomisaikana yksi kuukausi. Jätekeskus Oy:lle vuokrattiin ¹¹⁾ Länsisataman C makasiinin varasto-osastot 1—4 ajaksi 1. 1. — 30. 6. 1955 60 mk/m² kuukausivuokrasta.

Munkkisaaren tehdasrakennusten myynti. Vuokratessaan ¹²⁾ Wärtsilä-yhtymä Oy:lle tehdaskortteli n:o 176:n lisäalueet satamalautakunta samalla luovutti alueella sijaitsevat Munkkisaaren tehdasrakennukset yhtiön omistukseen 31 milj. mk:n hinnasta 1. 12. alkaen.

Laiturihuoltotoiminnasta aiheutuneet korvaukset. Laiturihuollon vastuulla olleista, puuttumaan jääneistä tavaroista päätettiin suorittaa tavarain omistajille korvauksia seuraavat määrät: Kaivola Oy:lle 2 509 mk ¹³⁾, Oy. Enroth Ab:lle 10 605 mk ¹⁴⁾, Vesijohtoliike Huber Oy:lle 5 983 mk ¹⁵⁾, Laivaus ja Huolinta Oy:lle 7 512 mk ¹⁶⁾, Henry Nielsen Oy:lle 43 210 mk ¹⁷⁾, Alter Kotschackin teknokemialliselle tehtaalle 15 854 mk ¹⁸⁾, Merihuolto Oy:lle 17 679 mk ¹⁹⁾, Oy. Pellavalanka Ab:lle 1 060 mk ²⁰⁾, Keskuslämpö Oy:lle 14 004 mk ²¹⁾. V tullikamarin ²²⁾ ja Merivakuutus Oy. Argon ²³⁾ korvauksanomukset hylättiin.

Hyväksytyt piirustukset. Lautakunta hyväksyi kertomusvuoden aikana seuraavat rakennuspiirustukset: Vainvientiosuusliike Valion Ehrenströmin siltavarastosta vuokratun varastotilan sisustustöiden ²⁴⁾, sekä Ehrenströmin sillan alla sijaitsevan juustovaraston muutos- ja järjestelytöiden, J. G. Wickström Oy:n Verkkosaaren varastosuojan ²⁵⁾, Suomen Höyrylaiva Oy:n Katajanokan varastoalueen H 11:n konttorikojun ²⁶⁾, Valtion Vilja-varaston Munkkisaaren tehdaskorttelin n:o 237 siilo- ym. rakennusten muutostöiden ²⁷⁾, Helsingin kaupungin puutavara- ja polttoainetoimiston Verkkosaaren halkosahavajan ²⁸⁾, Suomen Kaapelitehdas Oy:n Salmisaaren korttelin n:o 784 tehdas- ja varastohallin ²⁹⁾, Velj. Pimiä Oy:n Verkkosaaren alueen n:o 12 kalansavustamorakennuksen ³⁰⁾ sekä kaasulaitoksen Hanasaaren alueen vintturihuoneen ³¹⁾. Lisäksi lautakunta käsitteli lukuisia eri toiminimien, yhdistysten ym. vuokra-asioita ja muita oikeuksia koskevia anomuksia, jotka hyljättiin.

Myyntiveneiden pitäminen Kauppatorin altaissa. Kiinteistötoimiston talo-osaston pyy-

¹⁾ Sat. lk. 8. 6. 386 §. — ²⁾ S:n 21. 6. 419 §. — ³⁾ S:n 1. 11. 667 §. — ⁴⁾ S:n 9. 8. 446 §. — ⁵⁾ S:n 13. 9. 559 §. — ⁶⁾ S:n 1. 11. 670 §. — ⁷⁾ S:n 24. 5. 336 §. — ⁸⁾ S:n 1. 11. 671 §. — ⁹⁾ S:n 1. 11. 677 §. — ¹⁰⁾ S:n 29. 11. 733 §. — ¹¹⁾ S:n 27. 12. 809 §. — ¹²⁾ S:n 1. 11. 669 §. — ¹³⁾ S:n 12. 4. 234 §. — ¹⁴⁾ S:n 26. 4. 272 §. — ¹⁵⁾ S:n 10. 5. 297 §. — ¹⁶⁾ S:n 29. 11. 755 §. — ¹⁷⁾ S:n 29. 11. 756 §. — ¹⁸⁾ S:n 29. 11. 757 §. — ¹⁹⁾ S:n 29. 11. 758 §. — ²⁰⁾ S:n 29. 11. 759 §. — ²¹⁾ S:n 29. 11. 760 §. — ²²⁾ 26. 4. 264 §. — ²³⁾ S:n 12. 4. 235 §. — ²⁴⁾ S:n 15. 2. 72 §. 18. 10. 644 §. — ²⁵⁾ S:n 1. 3. 103 §. — ²⁶⁾ S:n 21. 6. 415 §. — ²⁷⁾ S:n 6. 9. 548 §. — ²⁸⁾ S:n 18. 10. 634 §. — ²⁹⁾ S:n 1. 11. 681 §. — ³⁰⁾ S:n 1. 11. 686 §. — ³¹⁾ S:n 13. 12. 795 §.

dettyä, että satamalautakunta antaisi tarkemmat määräykset Kauppatorin altaiden käytöstä veneistä tapahtuvaan myyntiin, lautakunta päätti ¹⁾, että Eteläsataman pohjoisessa altaassa omien tuotteiden myyntiä harjoittavien veneiden omistajien on poistettava veneensä altaasta toriajan päätyttyä ja että veneet saavat palata altaaseen aikaisintaan klo 6 aamulla, kuitenkin siten, että tavaroiden myynnin jälkeen veneitä saadaan pitää altaassa toriajan päätyttyäkin, jos niihin lastataan kaupungista ostettuja tavaroita, korkeintaan klo 16.00 saakka; että kalasumppuja saadaan pitää yön aikana ulkoaltaassa, mikäli siinä on tilaa sekä että Viron altaassa ei saa harjoittaa myyntiä ja että veneitä saadaan pitää tässä altaassa vain päivisin, ellei satamakonttori ole osoittanut pysyvää, määrättyä venepaikkaa venettä varten. Lisäksi lautakunta päätti pyytää, että kiinteistötoimiston talo-osasto valvoisi torikaupan yhteydessä myöskin veneistä tapahtuvaa kaupaa, koska se lisäkustannuksitta voisi tapahtua samalla kertaa ja koska satamalaitoksella itsellään ei ole työvoimaa tähän valvontatehtävään.

Lossin käyttäminen satama-alueella. Lautakunta oikeutti ²⁾ Helsingin Sosiaalidemokraattisen Nuorison Aluejärjestön järjestämään lossiyhteyden sataman vesialueella Tullisaaren ja Killingholman välillä sillä ehdolla, että lossin vaijeri painuu pohjaan saakka aina lossin kuljettua salmen yli ja että lossi varustetaan säädetyin kulkumerkein ja -valoin.

Vartiokylään johtavan väylän viitoittaminen. Suomen Moottoriveneklubin anottua, että Vartiokylään johtava väylä varustettaisiin viitoilla, lautakunta päätti ³⁾, että kysymyksessä oleva väylä varustetaan Herttoniemen ja Laajasalon välisen sillan pohjoispuolelle sijoitettavalla pohjoisviitalla sekä Laajasalon kanavan länsipuolelle sijoitettavalla eteläviitalla.

Vierailut satamassa. Kotkan satamalautakunta vieraili Helsingin satamassa 18. 6. Sanomalehdistön edustajille järjestettiin kiertokäynti satamassa 12. 8. Rotterdamin kaupungin ja eräiden sen järjestöjen edustajat, yhteensä 14 henkilöä, kävivät pormestari G. E. van Walsumin johdolla tutustumassa Helsingin satamaan 2—4. 10.

Kertomusvuoden aikana kävi virallisella vierailulla Helsingissä viisi ulkomaista laivasto-osastoa: kesäkuussa kaksi englantilaista hävittäjää, heinäkuussa yksi venäläinen risteilijä ja kaksi hävittäjää, kaksi ruotsalaista emälaivaa ja kuusi sukellusvenettä sekä elokuussa yksi norjalainen ja yksi amerikkalainen hävittäjä.

Taksojen ja maksujen muutokset ja korotukset. Nosturitaksassa tarkemmin mainittuja maksuja, jotka satamalautakunta oli viimeksi vahvistanut 19. 5. 1952, päätettiin ⁴⁾ korottaa 1. 3. alkaen.

Satamaluotsausmaksut, jotka satamalautakunta vahvisti 28. 1. 1952, päätettiin ⁵⁾ korottaa 1. 3. alkaen.

Kalastuksesta Helsingin kaupunkiin kuuluvilla, kaupungin omistamilla vesialueilla kannettavat maksut vahvistettiin ⁶⁾ kertomusvuoden kesäkaudeksi samoiksi kuin edellisenä vuonna, nimittäin eri pyydyslajien osalta seuraavasti: nuotta ja isorysä 2 000 mk, silakkaverkko, verkko ja tavallinen rysä 200 mk, koukut sadalta 200 mk, katiska 300 mk, vetouistin 200 mk ja heittouistin 400 mk.

Laiturihuoltotaksa, jonka satamalautakunta vahvisti 2. 10. 1952, päätettiin ⁷⁾ korottaa 1. 4. alkaen.

Aluksille annettavan sähkövirran kytkentämaksu päätettiin ⁸⁾ vahvistaa 1 000 mk:ksi matkustaja-aluksilta sekä niiltä aluksilta, jotka ottavat sähkövirtaa vähintään kerran kahdessa viikossa. Muilta aluksilta oli maksu 1 500 mk kerralta. Aluksilta kannettavan sähkövirran kulutusmaksu vahvistettiin 12.5 mk:ksi/kW, myöhemmin se vielä korotettiin ⁹⁾ 15 mk:aan/kW.

Irtisanomisajoin vuokrattujen alueiden vuokrat kannettiin kertomusvuonna v:n 1953 tammi-lokakuun keskimääräisen indeksiluvun 12 172 (perusindeksi v:n 1914 ensi puolisko = 100) perusteella 1 110 % perusvuokrista korotettuina.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti pitkäaikaisin sopimuksin vuokrattujen alueiden vuokramaksut kannettiin 1. 4. 1954—31. 3. 1955 sopimusten määräysten mukaisesti v:n 1953 keskimääräisen indeksiluvun 12 152 perusteella 1 110 % korotettuina.

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle seuraavista asioista, jotka koskivat: Ehrenströmin siltavaraston muutospiirustuksia ¹⁰⁾; satamarakennusosaston työt-

¹⁾ Sat. lk. 24. 5. 326 §. — ²⁾ S:n 9. 8. 472 §. — ³⁾ S:n 9. 8. 473 §. — ⁴⁾ S:n 15. 1. 13 §. — ⁵⁾ S:n 15. 2. 67 §. — ⁶⁾ S:n 15. 3. 144 §. — ⁷⁾ S:n 29. 3. 201 §. — ⁸⁾ S:n 24. 5. 325 §. — ⁹⁾ S:n 29. 11. 736 §. — ¹⁰⁾ S:n 15. 1. 15 §.

tömyystöitä¹⁾; Seurasaaren sillan leventämistä ja vahvistamista²⁾; oikeutta ylittää eräitä v:n 1953 tilien määrärahoja³⁾; kastuneiden kellojen korjauskustannusten korvaamista eräille työntekijöille⁴⁾; Kulosaaren sillan rakennustyöhön liittyviä järjestelyjä ja hankintoja⁵⁾; Suomen Kaapelitehdas Oy:lle vuokrattavaksi ehdotetun alueen rajojen ja luovutusehtojen muuttamista⁶⁾; Herttoniemen öljylaiturin ja sen päätepilarin välisen yhdys-sillan leventämistä⁷⁾; Pitäjänmäen Valimontien raiteistoa koskevaa sopimusehdotusta⁸⁾; oikeutta ylittää eräitä rakennusmäärärahoja⁹⁾; käytetyn kuorma-auton, nosturien ym. myymistä¹⁰⁾; Eteläsataman uuden tullikamarirakennuksen kaluston hankintaa¹¹⁾; jaoston asettamista tutkimaan Eteläsataman rakennuksia varten myönnettyjen määrärahojen ylitystä¹²⁾; Katajanokan uudelle laituriosalle rakennettavan II varastorakennuksen perustustöiden aloittamista sekä suunnittelukilpailun järjestämistä¹³⁾; lausunnon saamista rautatiehallitukselta Katajanokan uudistettavan osan järjestelystä¹⁴⁾; kaupunginkassaan suoritettavan konttokuranttikoron maksamista¹⁵⁾; Länsisatamaan johtavan väylän suuntamerkkejä¹⁶⁾; luvan myöntämistä moottorivenekilpailujen järjestämiseen¹⁷⁾; määrärahan myöntämistä Katajanokan huoltorakennuksen kalustamista varten¹⁸⁾; Hietalahden telakka-alueen laajentamista¹⁹⁾; lisäalueen vuokraamista Vaasan Höyrymylly Oy:lle²⁰⁾; kaupungin työmaalla vaurioituneiden autojen korjauskustannusten ym. korvaamista²¹⁾; alueen luovuttamista Länsisatamasta ahtausliikkeiden käyttöön²²⁾; eräiden rakennusmäärärahojen käyttöä²³⁾; tp. toimistoapulaisen palkkaamista kansliaosastolle²⁴⁾; Katajanokan huoltorakennuksessa olevan asunnon määräämistä virka-asunnoksi²⁵⁾; autojen pysäköimispaikkaa Eteläsataman laiturialueella²⁶⁾; sähkölaitoksen Suvilahden aseman lauhdevesijohdon jatkamista²⁷⁾; pitämättä jääneen vuosiloman osan korvaamista satamarakennuspäällikkö Backbergille²⁸⁾; lisämäärärahan myöntämistä eräitä töitä varten²⁹⁾; satamarakennusosaston insinöörin P. J. Kivekkään virkamatkaa Itävaltaan³⁰⁾; eräiden varastoimis- ja laiturihuolto-osaston vakinaisten virkojen lakkauttamista³¹⁾; satamatyöntekijöiden huoltorakennuksia³²⁾; postitullikomitean mietintöä³³⁾; satamajohtaja Eiron ja varastointitoimen johtajan Ehnbergin lähettämistä virkamatkalle Skandinavian maiden suursatamiin³⁴⁾; oikeutta ylittää eräitä satamalaitoksen palkkatileillä olevia määrärahoja³⁵⁾; Eteläsataman uudessa tullivarastorakennuksessa sattuneiden vesivaurioiden korjaamista³⁶⁾; talousarvioehdotusta v:ksi 1955³⁷⁾; turkislakkien hankintaa laiturihuollon tavaranmerkitsijöille ym.³⁸⁾; Katajanokan satamatyöntekijöiden ruokailuparakin purkamista³⁹⁾; liikennelaitoksen vuosikorttien jakoperusteista johtuvaa satamalaitoksen talousarvion täydentämistä⁴⁰⁾; määrärahan myöntämistä ruoppaustyön suorittamiseen⁴¹⁾; eräitä v:n 1955 talousarvioon ehdotettuja määrärahoja⁴²⁾; Herttoniemen huvilan n:o 16 korotetun tilitysvuokran merkitsemistä v:n 1955 talousarvioon⁴³⁾; raiteiden rakentamisluvan myöntämistä Valtion Viljavarastolle⁴⁴⁾; Olunkylässä ja Malmilla rautatien yli johtavan kolmen maantiesillan leventämistä⁴⁵⁾; Salmisaaren kortteliin n:o 784 ulottuvan raiteen rakentamisluvan myöntämistä⁴⁶⁾; Verkkoasaassa olevan työmaan toimistokopista anastetun omaisuuden korvaamista⁴⁷⁾; viranhaltijain ylitöiden valvonnan tehostamista⁴⁸⁾; yksityisraiteen rakentamista Koskilaiva Oy:n varastoalueelle Katajanokalla⁴⁹⁾; palkkaluokituskomitean mietintöä⁵⁰⁾; Katajanokan entisen satamatyöntekijäin huoltorakennuksen käyttötarkoituksen muuttamista⁵¹⁾; satamalaitoksen verkostosta aluksille myytävän sähkön hinnan vahvistamista⁵²⁾; Sörnäisten ja Ka-

¹⁾ Sat. lk. 26. 1. 22 §, 15. 2. 79 §, 18. 10. 647 §, 1. 11. 685 §. — ²⁾ S:n 1. 2. 52 §. — ³⁾ S:n 1. 2. 57 §, 1. 3. 116 §. — ⁴⁾ S:n 1. 2. 36 §, 15. 2. 70 §, 26. 4. 258 §, 24. 5. 347 §, 9. 8. 459 §, 23. 8. 494 §, 6. 9. 523 §, 5. 10. 603 §, 29. 11. 731 §. — ⁵⁾ S:n 1. 3. 121 §, 15. 3. 158 §, 12. 4. 242 §. — ⁶⁾ S:n 15. 3. 136 §. — ⁷⁾ S:n 15. 3. 143 §. — ⁸⁾ S:n 15. 3. 148 §. — ⁹⁾ S:n 15. 3. 163 §, 20. 3. 175 §. — ¹⁰⁾ S:n 5. 4. 213 §, 10. 5. 289 §, 1. 11. 682 §, 13. 12. 796 §. — ¹¹⁾ S:n 5. 4. 215 §. — ¹²⁾ S:n 5. 4. 216 §. — ¹³⁾ S:n 5. 4. 217 §, 31. 5. 352 §. — ¹⁴⁾ S:n 5. 4. 217 §. — ¹⁵⁾ S:n 12. 4. 243 §. — ¹⁶⁾ S:n 26. 4. 253 §. — ¹⁷⁾ S:n 26. 4. 261 §. — ¹⁸⁾ S:n 26. 4. 263 §. — ¹⁹⁾ S:n 26. 4. 265 §. — ²⁰⁾ S:n 26. 4. 267 §. — ²¹⁾ S:n 26. 4. 275 §, 23. 8. 498 §. — ²²⁾ S:n 10. 5. 292 §. — ²³⁾ S:n 10. 5. 295 §, 24. 5. 332 §. — ²⁴⁾ S:n 10. 5. 298 §. — ²⁵⁾ S:n 10. 5. 299 §. — ²⁶⁾ S:n 24. 5. 337 §, 23. 8. 503 §. — ²⁷⁾ S:n 31. 5. 353 §. — ²⁸⁾ S:n 31. 5. 355 §. — ²⁹⁾ S:n 31. 5. 357 §. — ³⁰⁾ S:n 8. 6. 376 §, 9. 8. 470 §. — ³¹⁾ S:n 8. 6. 381 §. — ³²⁾ S:n 16. 6. 399 §, 15. 11. 714 §. — ³³⁾ S:n 23. 8. 487 §. — ³⁴⁾ S:n 23. 8. 488 §. — ³⁵⁾ S:n 23. 8. 496 §. — ³⁶⁾ S:n 23. 8. 501 §. — ³⁷⁾ S:n 24. 8. 510 §. — ³⁸⁾ S:n 6. 9. 522 §. — ³⁹⁾ S:n 6. 9. 524 §. — ⁴⁰⁾ S:n 20. 9. 570 §. — ⁴¹⁾ S:n 20. 9. 588 §. — ⁴²⁾ S:n 20. 9. 589 §. — ⁴³⁾ S:n 5. 10. 615 §. — ⁴⁴⁾ S:n 1. 11. 663 §. — ⁴⁵⁾ S:n 1. 11. 665 §. — ⁴⁶⁾ S:n 1. 11. 683 §. — ⁴⁷⁾ S:n 15. 11. 706 §. — ⁴⁸⁾ S:n 15. 11. 716 §. — ⁴⁹⁾ S:n 15. 11. 718 §. — ⁵⁰⁾ S:n 22. 11. 720 §. — ⁵¹⁾ S:n 29. 11. 733 §. — ⁵²⁾ S:n 29. 11. 736 §.

tajanokan välille suunnitellun rautatieyhteyden varmistamista¹⁾; Sörnäisten niemen raiteiston järjestelyä ja Pasilan—Kumpulan — Sörnäisten radansuunnitelmaa²⁾; Meriaseman rakennusten rakennustöitä hoitamaan asetetun rakennustoimikunnan lakkauttamista³⁾; oikeutta ylittää eräillä tileillä olevia määrärahoja sekä määrärahojen siirtämistä⁴⁾.

Palkkalautakunnalle tehtiin esityksiä asioista, jotka koskivat: satamapalveluskuntaan kuuluvain oikeuttamista kantamaan ns. kiinnitysmaksuja⁵⁾; eräiden satamalaitoksen virkojen täyttämistä niitä haettavaksi julistamatta⁶⁾; määrärahan myöntämistä sairauslomasijaisten palkkaamiseen⁷⁾; varastoimistoimen apulaisjohtajan T. V. J. Teräksen oikeuttamista pitämään sivutoina⁸⁾.

Lausuntoja. Kaupunginhallitukselle annettiin seuraavat lausunnot asioista, jotka koskivat: yleisen talletusmakasiinin valvojan palkkiota⁹⁾; Meilahden souturadan rakennelmien kunnostamista ja säilyttämistä¹⁰⁾; Paraisten Kalkkivuori Oy:n oikeuttamista rakentamaan liikennetunneli Vilhovuoren kadulta tontilleen Sörnäisten Rantatien varrella¹¹⁾; Helsingin Kauppakamarin esitystä sen edustajan valitsemisesta satamalautakuntaan¹²⁾; Suomenlinnan ja kaupungin välisen kulkuyhteyden järjestämistä¹³⁾; Mustikkamaan kansanpuiston vanhan laiturin purkamista¹⁴⁾; Karjakunnan anomusta tehdastontin n:o 6/272 vuokra-ajan pidentämisestä¹⁵⁾; Herttoniemen teollisuusalueen osan asema-kaavan muutosehdotusta¹⁶⁾; työttömien sijoittamista vakinaisiin töihin¹⁷⁾; pesulattojen sijoittamista¹⁸⁾; Töölön sokeritehtaan kapearaiteisen rautatien muuttamista normaaliraiteiseksi¹⁹⁾; satamalaitoksen autonosturin aiheuttamaa liikennevauriota²⁰⁾; työkirjan käytäntöönottamista²¹⁾; Vartiokylän lahteen johtavan väylän viitoittamisen lopettamista²²⁾; Helsingin tullimiehet -nimisen yhdistyksen esitystä yhdistyksen edustajan valitsemisesta lastien käsittelyn rationalisoimista tutkimaan asetettuun komiteaan²³⁾; pelastusveneen ja -välineiden hankkimista Rajasaarelle²⁴⁾; kaupungin kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomusta v:lta 1953²⁵⁾; Suvilahteen suistavan viemärin jatkamista²⁶⁾; puutavarain luovuttamista Työväen Pursiseuran laiturin korjaamiseen²⁷⁾; työturvallisuustoiminnan järjestämistä²⁸⁾; satamarakennuspäällikkö Backbergin valitusta hänelle annetusta kurinpidollisesta varoituksesta²⁹⁾; Santahaminan liikenneyhteyksien parantamista³⁰⁾; Hietalahden telakan alamuuntajan syöttökaapelin sijoitusta³¹⁾; meripelastusristeilijän hankkimista Helsinkiin³²⁾; vuokra-autoilija E. Kaartisen korvausanomusta³³⁾; Länsisataman Hietasaarenkadun raiteiden järjestelyä³⁴⁾; Pitäjänmäen Valimontien raiteistoa koskevaa sopimusehdotusta³⁵⁾; Kulosaaren Mäntysaarenrinteen laiturin kunnostamista³⁶⁾; Pitkäsillan leventämistä³⁷⁾; matkustajapaviljongin ym. rakennusmäärärahain ylittämistä³⁸⁾; sähkökaapelin vetämistä Saukonkadun alitse³⁹⁾; Helsingin merimieshuoneen rahastojen käyttöä⁴⁰⁾; sorsien talvehtimisen helpottamista Töölön lahdessa⁴¹⁾; Merimieskodin rakentamista Helsinkiin⁴²⁾; Merisatamassa sijaitsevan laiturin kunnostamista ja sen luovuttamista palolaitoksen käyttöön⁴³⁾; vuosittaintarkastajain ja irtaimen omaisuuden tarkastajain kertomuksia v:lta 1953⁴⁴⁾; Ruoholahden liikenneristeyksen rautatie- ja katuliikenteen järjestelysuunnitelmaa sekä Lauttasaarenkadun sillan suunnittelukilpailua⁴⁵⁾; rautatieasiain yhtenäistämiskomitean mietintöä⁴⁶⁾; lisäalueiden vuokraamista Wärtsilä-yhtymä Oy:lle⁴⁷⁾; elintarvikehuollon järjestelyn ja valvonnan keskitämistä⁴⁸⁾; tullirakennuksen rakentamista posti- ja lentorahtitavaran tullikäsittelyä varten⁴⁹⁾; Marian sairaalan vanhan osan korjaus- ja laajentamissuunnitelmaa⁵⁰⁾; Suomen Merimieslähetyseuran avustamista⁵¹⁾; vesialueen vuokraamista Sörnäisten Rantatien varrelta Paraisten Kalkkivuori Oy:lle sekä yhtiön oikeuttamista rakentamaan ja pitä-

¹⁾ Sat. lk. 29. 11. 742 §. — ²⁾ S:n 13. 12. 776 §. — ³⁾ S:n 27. 12. 818 §. — ⁴⁾ S:n 5. 10. 616 §. 1. 11. 672 §. 15. 11. 699 §. 29. 11. 734 §. 13. 12. 794 §. 27. 12. 826 §. — ⁵⁾ S:n 15. 2. 67 §. — ⁶⁾ S:n 10. 5. 301 §. 13. 9. 555 §. 13. 12. 793 §. — ⁷⁾ S:n 20. 9. 579 §. 13. 12. 789 §. — ⁸⁾ S:n 13. 12. 786 §. — ⁹⁾ S:n 15. 1. 10 §. — ¹⁰⁾ S:n 1. 2. 32 §. — ¹¹⁾ S:n 1. 2. 34 §. — ¹²⁾ S:n 15. 2. 66 §. — ¹³⁾ S:n 15. 2. 68 §. 29. 3. 193 §. — ¹⁴⁾ S:n 15. 2. 69 §. — ¹⁵⁾ S:n 15. 2. 88 §. — ¹⁶⁾ S:n 20. 2. 93 §. — ¹⁷⁾ S:n 1. 3. 101 §. — ¹⁸⁾ S:n 1. 3. 102 §. 24. 5. 333 §. — ¹⁹⁾ S:n 1. 3. 106 §. — ²⁰⁾ S:n 1. 3. 114 §. — ²¹⁾ S:n 1. 3. 122 §. — ²²⁾ S:n 15. 3. 139 §. — ²³⁾ S:n 15. 3. 141 §. — ²⁴⁾ S:n 15. 3. 161 §. — ²⁵⁾ S:n 29. 3. 203 §. — ²⁶⁾ S:n 5. 4. 214 §. — ²⁷⁾ S:n 5. 4. 218 §. — ²⁸⁾ S:n 12. 4. 229 §. — ²⁹⁾ S:n 12. 4. 230 §. — ³⁰⁾ S:n 26. 4. 254 §. — ³¹⁾ S:n 26. 4. 256 §. — ³²⁾ S:n 26. 4. 259 §. — ³³⁾ S:n 26. 4. 276 §. — ³⁴⁾ S:n 10. 5. 296 §. — ³⁵⁾ S:n 24. 5. 331 §. — ³⁶⁾ S:n 24. 5. 346 §. — ³⁷⁾ S:n 31. 5. 354 §. — ³⁸⁾ S:n 3. 6. 359 §. — ³⁹⁾ S:n 8. 6. 379 §. — ⁴⁰⁾ S:n 21. 6. 409 §. — ⁴¹⁾ S:n 21. 6. 413 §. — ⁴²⁾ S:n 21. 6. 414 §. — ⁴³⁾ S:n 21. 6. 423 §. — ⁴⁴⁾ S:n 9. 8. 448, 449 §. — ⁴⁵⁾ S:n 23. 8. 480 §. — ⁴⁶⁾ S:n 23. 8. 482 §. — ⁴⁷⁾ S:n 23. 8. 483 §. — ⁴⁸⁾ S:n 23. 8. 484 §. — ⁴⁹⁾ S:n 23. 8. 486 §. — ⁵⁰⁾ S:n 23. 8. 500 §. — ⁵¹⁾ S:n 24. 8. 505 §.

mään Sörnäisten Rantatien yli johtava kuljetuslaite¹⁾; vapaasataman perustamista Hankoon²⁾; Tukkukauppojen Oy:n oikeuttamista rakentamaan rautatieraiteet Työpajankadun poikki kortteliin n:o 280³⁾; kiinteistöjen uudelleen arviointia⁴⁾; Kyläsaaren teollisuus- ja varastoalueen katu-, rautatie- ja viemäritöitä⁵⁾; Laajasalon kanavan kunnossapitoa⁶⁾; Suvilahden—Herttoniemen korkeajännittelinjan siirtämistä⁷⁾; rakennusmestari P. Nopolan valitusta satamarakennusosaston rakennusmestarin viran täyttämisestä⁸⁾; betonikurssimaksun suorittamista⁹⁾; rakennustoimintaan kuuluvien sähkö-, putki- ja maalaustöiden suorittamista kaupungin toimesta¹⁰⁾; Suomi-Filmi Oy:n korvausanomusta¹¹⁾; Laajasalon öljyalueiden tieyhteyden parantamista¹²⁾; Kulosaaren sillan Sörnäisten liitosten ja Sörnäisten niemen raiteiston järjestelyn koskeman alueen asemakaavamuutosta¹³⁾; Herttoniemen öljysatamasta vuokratun alueen täyttämistä¹⁴⁾; keskustan asemakaavaa¹⁵⁾; Oy. Telakka Ab:n valitusta Sirpalesaaren vuokra-ajan pidentämismuutoksen hylkäämisestä¹⁶⁾; tullilaitoksen edustusta satamalautekunnassa¹⁷⁾; Eteläsataman vanhan matkustajapaviljongin käyttämistä torikauppiaiden raittien ja pöytien säilytykseen¹⁸⁾; satamaradan ja Ruoholahden tasoristeyksen turvalaitteiden täydentämistä¹⁹⁾; Herttoniemen siltaa sekä Herttoniemen esikaupunkiradan ja päätien suunnitelmaa²⁰⁾; Kyläsaaren alueen VK 685:n korkeustasojen vahvistamista²¹⁾; Hopeasalmen itäosan syventämistä²²⁾; Katajanokan huoltorakennuksen käyttöä²³⁾; lähivuosien katu-, viemäri- ja vesijohtorakennustöitä²⁴⁾; Kansaneläkelaitoksen oikeuttamista rakentamaan venelaituri Munkkiniemeen²⁵⁾; yksityisen venelaiturin rakentamista Lauttasaareen²⁶⁾; satamaradan Leppäsuon tasoristeyksen sulkemista²⁷⁾.

Kiinteistölautekunnalle annettiin seuraavat lausunnot asioista, jotka koskivat: tehdastontin n:o 3a/272 vuokra-ajan pidentämistä²⁸⁾; Laajasalon Tallbackaninimen huvilapalstan vuokra-ajan pidentämistä²⁹⁾; tehdaskorttelin n:o 272 tontin n:o 9 ja tehdaskorttelin n:o 273 tontin n:o 11 vuokra-ajan pidentämistä³⁰⁾; alueen vuokraamista Puukonttori Oy:lle tehdaskorttelista n:o 280³¹⁾; ylikäytävän rakentamista rautatieraiteiden poikki Kyläsaaren alueella³²⁾; varastoalueen vuokraamista Herttoniemen öljysatamasta Polttoaine Osuuskunnalle³³⁾; Oy. Skanoil Ab:n oikeuttamista rakentamaan putkijohto Bensiinikadun yli Herttoniemen öljysatamassa³⁴⁾; Vattuniemen karien ja niitä vastapäätä olevan Lauttasaaren alueen vuokraamista Helsingfors Segelsällskap -nimiselle purjehdusseuralle³⁵⁾; Hietaniemen hautausmaan Lapinlahden puoleisen rannan vesialueen täyttämistä³⁶⁾; kahden tasoristeyksen pitämisen sallimista Valimontiellä³⁷⁾; tehdaskorttelin n:o 277 tonttien vuokra-ajan pidentämistä³⁸⁾.

Liikennelaitoksen lautekunnalle annettiin lausunto asiasta, joka koski Helsingin paikallisliikenteen kehittämistä³⁹⁾.

Henkilökunta

Kassa- ja tilivirasto. Osaston palveluksesta myönnettiin ero seuraaville: vs. toimistoapulaiselle L. E. Rikbergille 1. 9. lukien⁴⁰⁾; vahtimestari P. K. A. Sulinille 16. 10. lukien⁴¹⁾; toimistoapulaisen virkaa määrättiin viransijaisena hoitamaan neiti L. K. Nyman 4. 10. lukien⁴²⁾.

Varastoimis- ja laiturihuolto-osasto. Eläkkeelle siirtyivät seuraavat: toimentaja H. M. Forsskahl 1. 7. lukien⁴³⁾; varastomies E. V. Lindqvist 12. 9. lukien⁴⁴⁾; varastomies O. B. Westerlund erosi 1. 11. lukien⁴⁵⁾. Talonmies N. A. Vesari kuoli 9. 11. Haettavana

¹⁾ Sat. lk. 24. 8. 507, 508 §. — ²⁾ S:n 6. 9. 520 §. — ³⁾ S:n 6. 9. 526 §. — ⁴⁾ S:n 6. 9. 550 §. — ⁵⁾ S:n 6. 9. 551 §. — ⁶⁾ S:n 20. 9. 566 §. — ⁷⁾ S:n 2. 9. 567 §. — ⁸⁾ S:n 5. 10. 604 §. — ⁹⁾ S:n 5. 10. 614 §. — ¹⁰⁾ S:n 18. 10. 629 §. — ¹¹⁾ S:n 18. 10. 630 §. — ¹²⁾ S:n 18. 10. 632 §. — ¹³⁾ S:n 18. 10. 633 §. — ¹⁴⁾ S:n 18. 10. 638 §. — ¹⁵⁾ S:n 18. 10. 639 §. — ¹⁶⁾ S:n 1. 11. 662 §. — ¹⁷⁾ S:n 15. 11. 698 §. — ¹⁸⁾ S:n 29. 11. 732 §. — ¹⁹⁾ S:n 29. 11. 739 §. — ²⁰⁾ S:n 29. 11. 740 §. — ²¹⁾ S:n 29. 11. 765 §. — ²²⁾ S:n 27. 12. 811 §. — ²³⁾ S:n 27. 12. 812 §. — ²⁴⁾ S:n 27. 12. 815 §. — ²⁵⁾ S:n 27. 12. 816 §. — ²⁶⁾ S:n 27. 12. 817 §. — ²⁷⁾ S:n 27. 12. 824 §. — ²⁸⁾ S:n 15. 1. 14 §. — ²⁹⁾ S:n 15. 3. 142 §. — ³⁰⁾ S:n 8. 6. 377 §. — ³¹⁾ S:n 21. 6. 411 §. — ³²⁾ S:n 9. 8. 455 §. — ³³⁾ S:n 6. 9. 521 §. — ³⁴⁾ S:n 6. 9. 549 §. — ³⁵⁾ S:n 13. 9. 562 §. — ³⁶⁾ S:n 20. 9. 569 §. — ³⁷⁾ S:n 20. 9. 575 §. — ³⁸⁾ S:n 15. 11. 709 §. — ³⁹⁾ S:n 27. 12. 806 §. — ⁴⁰⁾ S:n 6. 9. 538 §. — ⁴¹⁾ S:n 5. 10. 620 §. — ⁴²⁾ S:n 5. 10. 619 §. — ⁴³⁾ S:n 21. 6. 422 §. — ⁴⁴⁾ S:n 6. 9. 536 §. — ⁴⁵⁾ S:n 15. 11. 705 §.

olleisiin virkoihin nimitettiin: lämpöjohtomekaanikon virkaan talonmieslämmittäjä G. B. Forsström 1. 2. lukien¹⁾; varaston apulaisesimiehen virkaan varastomies V. J. Rantanen 1. 3. lukien²⁾; toimentajan virkoihin vs. toimentajat M. L. Hämäläinen ja R. S. Weckström 1. 3. lukien sekä toimistoapulainen I. C. C. M. Kotte 16. 10. lukien³⁾; 41. palkkaluokan insinöörin virkaan diplomi-insinööri V. S. Heinonen 6. 9. lukien⁴⁾ sekä jäädytyslaitoksen konemestarin virkaan ylikonemestari P. J. Hurta 1. 12. lukien⁵⁾.

Tp. tavaramerkitsijä L. R. Suotamo määrättiin viransijaisena hoitamaan tavaramerkitsijän virkaa 1. 10. lukien⁶⁾.

Virkoja haettavaksi julistamatta nimitettiin⁷⁾ laiturihuollon esimiesten virkoihin vt. laiturihuollon esimiehet B. T. Lindqvist ja B. Å. Forsell sekä tavaramerkitsijäin virkoihin vt. tavaramerkitsijät A. Berggren, E. O. Keijälä, K. S. Lindholm ja E. O. Sinervo 1. 7. lukien. Samoin virkoja haettavaksi julistamatta nimitettiin⁸⁾ tavaramerkitsijäin virkoihin tp. tavaramerkitsijät E. A. Ryyppö ja T. B. Sohlberg 1. 1. lukien.

Seuraavat jo aikaisemmin virasta pidätetyt henkilöt todettiin⁹⁾ virkansa menettäneiksi: jäädytyslaitoksen konemestari E. E. Heliö, hissilaitoksen koneenhoitaja A. G. Stigell, laiturihuollon esimiehet E. T. Kolehmainen ja C. A. Virman, laiturihuollon apulaisesimies M. E. Ryyppö ja tavaramerkitsijät K. E. Andersson, J. J. Bäckström, K. A. Forsell, A. Hupponen, I. V. Orrström, V. Spännäri ja Ö. A. Åkerberg.

Tilapäisiin viranhaltijoihin kuuluvista nosturihoitajista neljä siirtyi eläkkeelle.

Satamarakennusosasto. Henkilökunnasta insinööri I. R. Helander kuoli 8. 7. Osaston palveluksesta myönnettiin ero toimistoapulaisille I. S. Turuselle 11. 2. lukien¹⁰⁾ ja L. A. Antilalle 1. 12. lukien¹¹⁾.

Mittausteknikko W. Winqvist siirtyi eläkkeelle 9. 9. lukien¹²⁾.

Haettavina olleisiin virkoihin nimitettiin seuraavat henkilöt: 31. palkkaluokan rakennusmestarin virkoihin rakennusmestarit J. N. Nurminen¹³⁾ 1. 3. lukien, I. Roininen¹⁴⁾, E. H. Stenberg¹⁵⁾ ja N. Kotsas¹⁶⁾ 1. 1. 1955 lukien; toimistoapulaisen virkoihin tp. toimistoapulainen S. M. Järnström¹⁷⁾ 1. 4. lukien, ylioppilas P. K. Koskinen¹⁸⁾ 1. 12. lukien sekä vs. toimistoapulainen T. R. Kylliäinen¹⁹⁾ 1. 1. 1955 alkaen; 38. palkkaluokan rakennusmestarin virkaan rakennusmestari E. R. V. Fagerström¹⁴⁾ 1. 1. 1955 alkaen; 37. palkkaluokan rakennusmestarin virkoihin rakennusmestarit L. J. Järvinen¹⁴⁾ ja N. T. Swahn²⁰⁾ 1. 1. 1955 alkaen; 35. palkkaluokan rakennusmestarin virkoihin rakennusmestarit L. O. Tohka¹⁴⁾, T. O. Kamppi¹⁴⁾, H. Miettinen²¹⁾ ja A. E. Teräsvirta²¹⁾ 1. 1. 1955 alkaen; 33. palkkaluokan rakennusmestarin virkoihin rakennusmestarit J. R. Nurminen¹⁴⁾, R. O. Raatikainen¹⁴⁾, A. N. Viitala²³⁾ ja O. A. Kanervo²⁰⁾ 1. 1. 1955 alkaen; 35. palkkaluokan mittausteknikon virkaan mittausteknikko H. Mäki²²⁾ 1. 11. lukien ja 33. palkkaluokan mittausteknikon virkaan rakennusmestari E. O. Koivunen²³⁾ 1. 1. 1955 alkaen.

Apulaisinsinööri R. I. Carling ja H. J. A. Lepäsmä määrättiin²⁴⁾ hoitamaan viransijaisena kahta avoinna olevaa 42. palkkaluokan insinöörin virkaa 1. 10. lukien.

Toimistoapulainen I. T. Lahtinen määrättiin²⁵⁾ hoitamaan avoinna olevaa toimistoapulaisen virkaa sekä tp. toimistoapulainen M.-L. Weckström hoitamaan viransijaisena Lahtisen virkaa 16. 10. lukien. Toimistoapulainen T. R. Kylliäinen määrättiin²⁶⁾ viransijaisena hoitamaan avoinna olevaa toimistoapulaisen virkaa 1. 12. lukien. Insinööri A. A. Mäntylä määrättiin²⁷⁾ viransijaisena hoitamaan 41. palkkaluokan apulaisinsinöörin virkaa 1. 1. 1955 lukien viran vakinaisen haltijan hoitaessa 42. palkkaluokan insinöörin virkaa.

Sairauslomat. Viranhaltijoille ja työsuhteessa oleville virkasäännön mukaisia sairauslomaetuja nauttiville myönnettiin sairauslomia kertomusvuoden kuluessa 277 tapauksessa. Sairauslomapäivien lukumäärä oli 5 325, joista 3 472 päivää täysin palkkaeduin, 1 814 päivää 2/3 palkkaeduin ja 39 päivää ilman palkkaa.

¹⁾ Sat. lk. 15. 1. 16 §. — ²⁾ S:n 1. 2. 38 §. — ³⁾ S:n 15. 2. 84 §. 5. 10. 618 §. — ⁴⁾ S:n 23. 8. 499 §. — ⁵⁾ S:n 29. 11. 738 §. — ⁶⁾ S:n 13. 9. 555 §. — ⁷⁾ S:n 8. 6. 380 §. — ⁸⁾ S:n 18. 10. 628 §. — ⁹⁾ S:n 29. 3. 199 §. — ¹⁰⁾ S:n 15. 1. 17 §. — ¹¹⁾ S:n 1. 11. 684 §. — ¹²⁾ S:n 9. 8. 474 §. — ¹³⁾ S:n 1. 2. 37 §. — ¹⁴⁾ S:n 23. 8. 489 §. — ¹⁵⁾ S:n 1. 11. 666 §. — ¹⁶⁾ S:n 13. 12. 793 §. — ¹⁷⁾ S:n 29. 3. 192 §. — ¹⁸⁾ S:n 15. 11. 703 §. — ¹⁹⁾ S:n 27. 12. 813 §. — ²⁰⁾ S:n 18. 10. 641 §. — ²¹⁾ S:n 13. 12. 793 §. — ²²⁾ S:n 5. 10. 606 §. — ²³⁾ S:n 27. 12. 823 §. — ²⁴⁾ S:n 6. 9. 541 §. — ²⁵⁾ S:n 18. 10. 643 §. — ²⁶⁾ S:n 29. 11. 763 §. — ²⁷⁾ S:n 27. 12. 814 §.

Satamalaitoksen palveluksessa oli 31. 12. yllämainittujen lisäksi, paitsi satamarakennusosaston työsuhteessa olevaa henkilökuntaa, satamakonttorissa ja varastoimis- ja laiturihuolto-osastolla 77 työsuhteessa olevaa, joiden sairauslomat myönnettiin työntekijöiden sairausapua koskevien määräysten perusteella.

Varastorakennukset, laituripituus ym.

Eteläsataman varastorakennusten pinta-ala oli kertomusvuoden päättyessä 77 050 m² ja Länsisataman varastorakennusten 41 400 m². Eteläsataman uusi tullivarastorakennus, pinta-alaltaan 7 115 m², oli käytössä 6. 4. lukien, vaikka rakennuksen viimeistelytyöt olivat vielä kesken. III tullikamari sekä satamalaitoksen kassa- ja tiliviraston III haaraosasto ja B laiturihuoltokonttori muuttivat uuteen varastorakennukseen 4. 9. Rakennuksen virallinen luovutus tullilaitoksen käyttöön tapahtui 28. 8. Ehrenströmintien siltavarastoista oli eteläinen, 3 985 m², osittain käytössä maaliskuusta alkaen ja pohjoinen, 1 440 m², 23. 11. alkaen.

Katajanokan vientivarastorakennus, pinta-alaltaan 1 850 m², otettiin väliaikaisesti käyttöön kesäkuusta alkaen. Rakennus otettiin vastaan rakennusviraston talorakennusosastolta 26. 8. suoritetussa katselmuksessa.

Pysyväisten, vähintään 2 m:n syvyisten laiturien pituus oli kertomusvuoden päättyessä yhteensä 6 273 m. Edellisen vuoden aikana valmistuneeseen Hanasaaren laiturinosaan kiinnitettiin ensimmäinen alus hiililastiaan purkamaan 5. 2. Edellä mainittuun laituripituuteen ei sisälly saaristoliikennelaitureita eikä tilapäisiä purkauslaitureita, vaikka niiden syvyys olisi yli 2 m.

Satamain rautatieraiteiden pituus oli vuoden lopussa 64 596 m. Varasto- ja teollisuusalueiden raiteiden pituus oli 16 426 m, josta Malmin asemalla olevien raiteiden osuus oli 1 894 m.

Kertomusvuoden aikana täytettiin vesialueita 56 760 m², josta sataman varsinaisen maa-alueen lisäys oli 16 780 m².

Satamalaitoksella oli kertomusvuoden päättyessä 56 laiturinosturia. Katajanokan laiturin uudistettavalla osalla olleet kuusi vanhentunutta nosturia eivät olleet käytössä. Näistä kaksi myytiin Oy. Koskilaiva Ab:lle yhteensä 2.45 milj. mk:n hinnasta kaupunginhallituksen yleisjaoston annettua 3. 11. myymiseen suostumuksensa.

Wärtsilä-yhtymä Oy. Crichton-Vulcan toimitti lautakunnan 7. 12. 1953 tekemän päätöksen mukaisesti tilatut kaksi 1.5—3 tonnin jäykkäpuominosturia elokuussa Eteläsataman Matkustajalaiturille. Lautakunnan 29. 5. 1953 tekemän päätöksen mukaisesti Kone Oy:ltä Jätkäsaarenlaiturille tilatuista kahdesta 3—6 tonnin nivelpuominostureista toinen toimitettiin elokuussa ja toinen marraskuussa.

Maaliskuussa saatiin Jones-merkinen 6 tonnin liikkuva nosturi (autonosturi) samoin Bauche-merkinen vaunusiirtotraktori. Satamalaitoksella oli siten kertomusvuoden päättyessä 13 liikkuvaa nosturia, neljä vaunusiirtotraktoria ja 29 haarukkatrukkia. Henkilöautoja oli laitoksen omistuksessa viisi ja samoin kuorma-autoja viisi.

Satamaliikenne

Helsingin satama oli avoinna koko vuoden samoin kuin edellisenäkin vuonna.

Satamaan saapui kertomusvuoden aikana 5 740 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2 385 394 rekisteritonnia ja sieltä lähti 5 722 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2 372 158 rekisteritonnia. Edellisenä vuonna saapui 5 411 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2 042 156 rekisteritonnia ja lähti 5 421 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2 043 881 rekisteritonnia. Kertomusvuoden aikana saapuneiden alusten lukumäärä lisääntyi 329 ja vetomäärä 343 238 rekisteritonnia eli 16.8 %; lähteneiden alusten lukumäärä lisääntyi 301 ja vetomäärä 328 277 rekisteritonnia eli 16.1 %.

Helsingin satamassa käyneiden alusten luku- ja vetomäärä eri kuukausina oli seuraava:

Kuukausi	Ulkomainen merenkulku		Rannikkoliikenne		Yhteensä	
	Lukumäärä	Nettovetomäärä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettovetomäärä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettovetomäärä, rek. tonnia
<i>Saapuneet alukset:</i>						
Tammikuu	152	137 660	44	9 349	196	147 009
Helmikuu	81	79 953	—	—	81	79 953
Maaliskuu	67	50 758	—	—	67	50 758
Huhtikuu	164	151 865	7	1 385	171	153 250
Toukokuu	215	189 197	352	22 827	567	212 024
Kesäkuu	237	208 210	339	22 548	576	230 758
Heinäkuu	262	236 369	364	26 435	626	262 804
Elokuu	260	220 191	500	33 942	760	254 133
Syyskuu	272	245 202	520	33 874	792	279 076
Lokakuu	246	215 974	573	35 571	819	251 545
Marraskuu	206	205 253	432	28 648	638	233 901
Joulukuu	233	214 270	214	15 913	447	230 183
Koko vuosi	2 395	2 154 902	3 345	230 492	5 740	2 385 394
<i>Kotipaikka:</i>						
Helsinki	763	815 987	80	13 297	843	829 284
Mualla kotimaassa	361	286 004	3 265	217 195	3 626	503 199
Ulkomailla	1 271	1 052 911	—	—	1 271	1 052 911

Kuukausi	Ulkomainen merenkulku		Rannikkoliikenne		Yhteensä	
	Lukumäärä	Nettovetomäärä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettovetomäärä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettovetomäärä, rek. tonnia
<i>Lähteneet alukset:</i>						
Tammikuu	151	131 302	44	9 349	195	140 651
Helmikuu	88	94 145	—	—	88	94 145
Maaliskuu	46	34 901	—	—	46	34 901
Huhtikuu	163	148 087	7	1 385	170	149 472
Toukokuu	222	199 304	338	21 916	560	221 220
Kesäkuu	242	215 608	342	22 521	584	238 129
Heinäkuu	261	233 144	375	27 373	636	260 517
Elokuu	252	216 144	493	32 628	745	248 772
Syyskuu	279	247 397	505	33 770	784	281 167
Lokakuu	258	227 593	584	36 361	842	263 954
Marraskuu	195	192 143	433	28 767	628	220 910
Joulukuu	230	202 407	214	15 913	444	218 320
Koko vuosi	2 387	2 142 175	3 335	229 983	5 722	2 372 158
<i>Kotipaikka:</i>						
Helsinki	761	819 589	80	13 297	841	832 886
Mualla kotimaassa	372	291 188	3 255	216 686	3 627	507 874
Ulkomailla	1 254	1 031 398	—	—	1 254	1 031 398

Ulkomainen merenkulku. Saapuneiden alusten lukumäärä oli 342 eli 16.7 % ja vetomäärä 309 859 nettorekisteritonnia eli 16.8 % suurempi kuin edellisenä vuonna sekä lähteneiden alusten lukumäärä 324 eli 15.7 % ja vetomäärä 295 407 nettorekisteritonnia eli 16.0 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Saapuneista aluksista oli suomalaisia 1 124, yhteensä 1 101 991 nettorekisteritonnia eli 51.1 % ja ulkomaalaisia 1 271, yhteensä 1 052 911 nettorekisteritonnia eli 48.9 % ulkomaaisessa merenkulussa saapuneiden alusten koko vetomäärästä. Lähteneistä aluk-

sista oli suomalaisia 1 133, yhteensä 1 110 777 nettorekisteritonnia eli 51.8 % ja ulkomaisia 1 254, yhteensä 1 031 398 nettorekisteritonnia eli 48.2 % ulkomaisessa merenkulussa lähteneiden alusten koko vetomäärästä.

Rannikkoliikenne. Saapuneiden alusten lukumäärä oli kertomusvuonna 13 eli 0.4 % pienempi ja vetomäärä 33 379 nettorekisteritonnia eli 16.9 % suurempi kuin edellisenä vuonna sekä lähteneiden alusten lukumäärä 23 eli 0.7 % pienempi ja vetomäärä 32 870 nettorekisteritonnia eli 16.7 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Ulkomainen tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna meritse tavaraa 1 931 930 painotonnia ja lähti ulkomaille 407 204 painotonnia. Koko ulkomainen tavaraliikenne oli siis 2 339 134 painotonnia. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 1 204 367, 384 543 ja 1 588 910. Tuonti lisääntyi kertomus vuonna edelliseen vuoteen verraten 727 563 painotonnia eli 60.4 %. Koko ulkomainen tavaraliikenne lisääntyi 750 224 painotonnia eli 47.2 %, viennin lisääntyessä 22 661 painotonnia eli 5.8 %.

Tuonti ja vienti jakaantuivat kertomusvuoden aikana eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi	Tuonti, painotonnia	Vienti, painotonnia	Yhteensä, painotonnia
Tammikuu	131 960	28 964	160 924
Helmikuu	80 980	48 210	129 190
Maaliskuu	73 265	43 006	116 271
Huhtikuu	168 077	44 549	212 626
Toukokuu	149 907	27 546	177 453
Kesäkuu	120 129	26 357	146 486
Heinäkuu	173 695	34 057	207 752
Elokuu	161 376	29 414	190 790
Syyskuu	183 751	37 446	221 197
Lokakuu	223 880	35 809	259 689
Marraskuu	217 870	26 950	244 820
Joulukuu	247 040	24 896	271 936
Koko vuosi	1 931 930	407 204	2 339 134

Suomalaiset alukset toivat Helsinkiin ulkomailta tavaraa 1 328 730 painotonnia eli 68.8 % Helsingin tuonnista ja ulkomaiset alukset 603 200 painotonnia eli 31.2 %. Suomalaiset alukset veivät Helsingistä 199 169 painotonnia eli 48.8 % Helsingin viennistä ja ulkomaiset alukset 208 035 painotonnia eli 51.2 %. Koko Helsingin sataman tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 1 527 899 painotonnia eli 65.8 % ja ulkomaisten alusten osalle 811 235 painotonnia eli 34.7 %. Edellisenä vuonna tuotiin suomalaisilla aluksilla tavaraa 75.7 % ja ulkomaisilla 24.3 % ja vietiin suomalaisilla aluksilla 47.6 % ja ulkomaisilla aluksilla 52.4 %; koko tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 68.9 % ja ulkomaisten alusten osalle 31.1 %.

Tuontitavarat jakaantuivat vv. 1954 ja 1953 seuraaviin pääryhmiin:

Tavararyhmä	1954 Painotonnia	1953 Painotonnia
Kappaletavara	244 213	177 474
Metallit ja metallitavara	245 004	139 156
Vilja ja viljatuotteet	66 194	2 924
Kivihili ja koksi	797 440	495 190
Öljyt	294 894	186 785
Lannoitusaineet	37 827	16 545
Muu tavara	246 358	186 293
Yhteensä	1 931 930	1 204 367

Vientitavarat jakaantuivat vv. 1954 ja 1953 seuraaviin pääryhmiin:

Tavararyhmä	1954	1953
	Painotonna	Painotonna
Kappaletavara	34 678	29 922
Paperi	68 747	56 972
Pahvi ja kartonki	33 490	21 047
Puuhioke ja selluloosa	53 059	56 467
Vaneri	37 986	26 306
Sahattu puutavara.....	95 982	94 844
Sahaamaton puutavara	31 730	30 245
Muu tavara	51 532	68 740
Yhteensä	407 204	384 543

Sahattua puutavaraa vietiin kertomusvuonna 34 279 standarttia, edellisenä vuonna 33 873 standarttia. Sahaamatonta puutavaraa vietiin kertomusvuonna 65 650 m³, edellisenä vuonna 61 579 m³. Nämä määrät sisältyivät painotonneina ilmaistuina yllä olevaan tilastoon.

Kotimaan tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kotimaasta tavaraa 587 541 painotonna ja lähti 6 260 painotonna. Koko kotimainen tavaraliikenne oli siis 593 801 painotonna. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 531 771, 11 454 ja 543 225 painotonna. Tavaraliikenne lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna 50 576 painotonna eli 9.3 %.

Tavaraa saapui seuraavasti:

Tavararyhmä	Vuonna 1954		Vuonna 1953	
	m ³	painotonna	m ³	painotonna
Sahattu puutavara	1 213	728	2 249	1 350
Halot	9 979	4 490	17 491	7 871
Muu sahaamaton puutavara	—	—	—	—
Hiekka	302 673	454 009	280 976	421 464
Tiilet	.	1 631	.	200
Kalkki ja sementti	.	116 037	.	84 806
Öljyt	.	9 457	.	14 350
Kasvikset	.	179	.	336
Kalat	.	116	.	188
Muu tavara	.	894	.	1 206
Yhteensä	.	587 541	.	531 771

Tavaraa lähetettiin seuraavasti:

Tavararyhmä	Vuonna 1954		Vuonna 1953	
	m ³	painotonna	m ³	painotonna
Kappaletavara	—	—	.	10
Öljyt	.	5 729	.	10 776
Puutavara	—	—	184	110
Muu tavara	.	531	.	558
Yhteensä	.	6 260	.	11 454

Ulkomaan matkustajaliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna 43 353 matkustajaa ja lähti 44 531 matkustajaa; edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 40 064 ja 40 501.

Nosturit. Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 81 591 ja oli tuntimäärä 27 376 eli 50.4 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Eteläsataman nosturien käyttötunteja oli 10 578 eli 49.5 % enemmän kuin v. 1953, kun taas Länsisataman nosturien käyttötunteja

oli 16 798 eli 51.1 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Eri kuukausien kesken käyttö-tunnit jakaantuivat seuraavasti:

Vuosi ja kuukausi	Eteläsataman		Länsisataman		Käyttö-tunteja, yhteensä
	25-tonnin nosturi	1½—3, 2½—5 ja 6 tonnin nosturit ¹⁾ , 18 kpl	Jätkäsaaren laiturin nosturit ²⁾ , 18 kpl	Saukon laiturin nosturit, 11 kpl	
1954					
Tammikuu	11	1 762	1 881	1 394	5 048
Helmikuu	15	2 171	2 325	1 416	5 927
Maaliskuu	13	1 477	1 816	928	4 234
Huhtikuu	24	2 969	2 942	1 385	7 320
Toukokuu	44	2 791	2 821	910	6 566
Kesäkuu	28	2 675	2 583	854	6 140
Heinäkuu	62	3 218	2 985	956	7 221
Elokuu	23	2 075	2 495	1 580	6 173
Syyskuu	24	2 086	3 015	1 489	6 614
Lokakuu	46	2 945	2 802	1 551	7 344
Marraskuu	33	3 041	2 526	1 447	7 047
Joulukuu	19	4 364	3 336	4 238	11 957
Koko vuosi	342	31 574	31 527	18 148	81 591
Näistä ylityötunteja.....	120	4 116	4 733	3 398	12 367
1953	291	21 047	20 484	12 393	54 215
Näistä ylityötunteja.....	69	3 054	2 431	1 489	7 043

Hiilinnostureilla purettujen alusten lukumäärä oli kertomusvuoden aikana 364. Aluksista purettiin 599 693 tonnia hiiliä ja koksia. Hiilitarhoista kuormattiin hiiliä ja koksia 24 294 tonnia.

Kappaletavarannostureilla purettiin yhteensä 1 554 alusta, joista 582 Katajanokalla 711 Länsisatamassa ja 261 Matkustajalaiturilla.

Autonostureiden työtuntien lukumäärä oli 19 603, haarukkatrukkien 33 453.

Satamavesipostit. Vesimittarien mukaan otettiin satamavesiposteista vettä 84 130 m³, josta 77 905 m³ myytiin aluksille, 3 050 m³ annettiin maksutta valtion jäänsärkijöille, jäänsärkijä Otso käytti 596 m³ ja Turso 350 m³. Ulkomaiset sotalaivat, jotka kesällä kävivät satamassa, ottivat yhteensä 1 845 m³ vettä. Loppuosa oli hukkavettä, jonka pak-kassäällä oli annettava juosta johdoista niiden jäätymisen ja halkeamisen estämiseksi. Vesiproomuja HKS 1 (250 tonnia) ja HKR 21 (100 tonnia) ei käytetty varsinaiseen tarkoi-tukseen, vaan satamarakennusosaston töihin.

Jäänsärkijä Otso. Kertomusvuoden aikana Otso oli kulussa kaikkiaan 283 tuntia ja kulki tänä aikana 1 518 meripenikulmaa. Polttoöljyä kului 326 tonnia, koneöljyä 602 kg ja halkoja 65 m³. Alus toimitti 76 hinausta, joista veloitettiin yhteensä 612 100 mk. Alus oli telakalla vuosikorjausta varten 3. 5.—10. 5. välisenä aikana.

Satamajäänsärkijä Turso. Kertomusvuoden aikana Turso oli kulussa 898 tuntia kul-kien tänä aikana 3 206 meripenikulmaa. Se kulutti kaasuöljyä 147 tonnia ja erilaisia kone-öljyjä 1 735 kg. Turso toimitti 508 hinausta, joista veloitettiin yhteensä 4 178 150 mk. Turso antoi laivoille 1 182 m³ vettä, jonka kuljetuksesta veloitettiin 270 900 mk. Alus oli telakalla 30. 4.—9. 6. välisenä aikana vuosikorjausta varten.

Kompassien tarkistus. Kompassiaan tarkistuttamassa kävi kertomusvuonna kaik-kiaan 95 alusta, joista 36 oli ollut kiinnitettynä tarkistuspoijuun ja 59 tarkistuspaalustoon. Alukset maksoivat paalun tai poijuston käytöstä yhteensä 94 500 mk.

Vuokraveneet. Purjehduskautena hyväksyttiin satama-alueella liikennöimään 52 vuokramoottorivenettä.

¹⁾ 6 kpl vanhinta Katajanokan 2½ tonnin nosturia poistettiin käytöstä. Elokuusta alkaen oli 2 kpl 1½—3 tonnin nosturia toimintavalmiina Matkustajalaiturilla. — ²⁾ Elokuusta alkaen oli 1 kpl ja marraskuusta 1 kpl 3—6 tonnin nosturia toimintavalmiina Jätkäsaaren laiturilla.

Varastoimis- ja laiturihuoltotoiminta

Yleiseen varastoon otettujen ja siitä annettujen tavarain määrä tonneina vv. 1952—1954 selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Vuosineljännes	1954		1953		1952	
	Otettu	Annettu	Otettu	Annettu	Otettu	Annettu
Tammi—maaliskuu	7 145	5 785	5 882	5 697	6 572	5 345
Huhti—kesäkuu	6 050	4 736	4 963	6 165	5 896	5 296
Heinä—syyskuu	6 318	6 025	3 731	4 627	5 064	7 792
Loka—joulukuu	7 535	7 861	4 364	3 695	4 561	4 266
Koko vuosi	27 048	24 407	18 940	20 184	22 093	22 699

Kertomusvuoden alkaessa oli yleisessä varastossa tavaraa 6 333 tonnia ja vuoden kuluessa otettiin siihen 27 048 tonnia, joten hallussa ollutta tavaraa oli yhteensä 33 381 tonnia. Varastosta annettiin 24 407 tonnia ja v. 1955 jäi varastoon 8 974 tonnia. Tavaravaihto nousi kertomusvuonna 51 455 tonniin vastaten 39 124 tonnia v. 1953 ja 44 792 tonnia v. 1952.

Yleiseen varastoon otettujen tavarakerien lukumäärä oli kertomusvuonna 5 786, oltuaan edellisenä vuonna 4 680 ja v. 1952 6 020. Yleisestä varastosta annettujen tavarakerien lukumäärä oli vastaavasti 16 470, 16 417 ja 17 599.

Yleisen varaston tallettajille annettiin varastoonottokuitteja 5 786, edellisenä vuonna 4 680 ja v. 1952 6 020. Talletustodistuksia warrantteineen annettiin vastaavasti 46, 70 ja 31.

Kertomusvuonna oli käytössä 5 vaunuvaakaa. Punnistustodistuksia annettiin 139 990, edellisenä vuonna 104 527 ja v. 1952 144 292.

Katajanokan satama-asemalle saapui maan muista satamista tullaamatonta tuontitavaraa, joka laiturihuollon toimesta purettiin satamalaitoksen makasiineihin seuraavasti:

Vuosineljännes	1954	1953	1952
	tonnia	tonnia	tonnia
Tammi—maaliskuu	1 269	1 196	1 290
Huhti—kesäkuu	388	135	590
Heinä—syyskuu	102	121	203
Loka—joulukuu	154	129	71
Koko vuosi	1 913	1 581	2 154

Laiturihuoltotoimintaa vv:n 1952—54 aikana valaisee seuraava taulukko:

Vuosi ja vuosineljännes	Alusten lukumäärä	Tavaralähetysten lukumäärä		Kokonaislasti, tonnia	
		Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta	Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta
1954					
Tammi—maaliskuu	182	17 706	17 313	121 429	80 813
Huhti—kesäkuu	405	29 835	29 200	223 515	144 211
Heinä—syyskuu	448	29 701	27 257	193 828	132 530
Loka—marraskuu	387	33 654	32 834	229 566	150 683
Koko vuosi	1 422	110 896	106 604	768 338	503 303
1953	1 271	79 530	77 802	490 008	358 704
1952	1 666	114 054	112 715	880 489	645 485

Tullipakkahuoneen ulkopuolella toimivat vaakamestarit. Tullipakkahuoneen ulkopuolella suoritettuihin tavarain punnituksiin käytettiin yhteensä 4 211 tuntia ja tavaraa pun-

nittiin kaikkiaan 35 016 tonnia. Lisäksi toimitettiin koepunnituksia ja mittauksia, joihin käytettiin 1 674 tuntia. Toimituksista vaakamestarit kantoivat korvauksia kaikkiaan 1 528 148 mk, mistä määrästä tuli heidän omiksi palkkoikseen 425 000 mk, heidän apulaistensa palkkioihin 793 351 mk ja muihin kustannuksiin 309 797 mk.

Satamarakennustoiminta

Satamarakennusosasto teki esityksen tai antoi lausunnon satamalautakunnalle 173 asiasta, joista 91 koski rakentamista tai suunnittelua, 47 vuokrausasioita tai rakennusten piirustuksia ja 35 hallinto-, henkilö- tai palkka-asioita. Satamarakennusosasto antoi lausuntoja myös muille kaupungin viranomaisille.

Henkilökunta. Satamarakennusosaston teknilliseen henkilökuntaan kuului: satamarakennuspäällikkö, yli-insinööri, yksitoista insinööriä, joista kolme työmäärärahoista palkattua, arkkitehti, kolme mittausteknikkoa ja kuusi piirtäjää. Heistä diplomi-insinööri I. R. Helander kuoli 8. 7. ja mittausteknikko V. V. Vinkvist siirtyi eläkkeelle 9. 9. Vuoden lopussa oli paitsi apulaissatamarakennuspäällikön virkaa neljä vakinaista insinöörin virkaa avoinna. Kirjanpidosta, työntekijöiden kortistosta ja muista toimistotehtävistä huolehti osaston kamreeri ja kuusi toimistoapulaista. Tilapäisiä viranhaltijoita oli kaksi toimistoapulaista. Suoranaista työnjohtoa hoiti 25 vakinaista rakennusmestaria, ylikonemestari, konemestari ja keskimäärin 26 ylimääräistä työnjohtajaa. Kirjoissa olevien työntekijöiden lukumäärä oli vuoden alkukuukausina 710, kesä—syyskuussa 670 ja vuoden lopussa 650. Työntekijöistä 7 kuoli ja 20 siirtyi eläkkeelle. Vuosilomaa sai 692 työntekijää yhteensä 17 440 työpäivää. Työntekijäin sairaustapauksia oli 951 ja sairauslomapäiviä 14 880, joista 10 942 täysin ja 3 938 kahden kolmanneksen palkkaeduin.

Työttömyystöitä oli käynnissä 12. 6. saakka niiden alettua 19. 11. 1953 sekä uudelleen 14. 12. alkaen. Suurin työvoima niissä oli keväällä 389 ja vuoden lopussa 145 miestä.

Satamien korjaus ja kunnossapito. Määrärahoja oli talousarviossa 97 250 000 mk, ylitysoikeutta myönnettiin 3 006 306 mk, satamien pääluokan kaupunginhallituksen käyttövaroista saatiin 1 533 894 mk, rakennusten tililtä saatiin siirtää kiinteiden laitteiden tilille 2 milj. mk. Menot olivat 101 790 200 mk, säästöä ei jäänyt.

Määrärahat ja niiden käyttö jakautuivat seuraavasti: rakennuksia varten oli määrärahoja 23 milj. mk, tilillä Kiinteät laitteet 62 milj. mk, tilillä Irtonaiset laitteet 12 006 306 mk, tilillä Yleiset laitteet 3 milj. mk, tavarain ja uponneiden veneiden poistamiseen satama-alueelta oli varattu 250 000 mk sekä käyttövara-töitä varten 1 533 894 mk. Kaikki ko. määrärahat käytettiin kokonaan.

Rakennusten korjaus ja kunnossapito kohdistui edelleenkin rakennusten kunnon säilyttämiseksi välttämättömiin toimenpiteisiin sekä muutoksiin. Kesän ja syksyn sateisuuden tähden jäi osa suunniteltuja korjauksia suorittamatta. Länsisataman H-, I- ja K-varastorakennuksiin tehtiin huoneet kenttävartiomiehistöille, K-varastorakennuksen seinien saumauksen korjaamista jatkettiin, Sirpalesaaren telakkaa korjattiin, Katajanokan tulli- ja pakkahuonerakennuksen lasikatto uusittiin, lentorahtiosastoa laajennettiin, 6. varastorakennuksen sähköjohtojen uudistaminen saatiin melkein valmiiksi, lisäksi tähän rakennukseen tehtiin varastomiehille pesuhuone suihkuineen ja mukavuusineen sekä parannettiin tuuletuslaitteita, 12. varastorakennuksen kolmannen kerroksen kahta parveketta laajennettiin puurakenteilla, kattila uudistettiin ja katolla olevia tuuletuslaitteita korjattiin.

Jätkäsaaren laiturin muuria hakattiin sileäksi suojaparrujen kohdalta 120 m:n pituudelta. Pohjoisrannan ja Siltavuorenrannan kulmauksen rantamuuria jatkettiin 38 m. Sörnäisten uuden pistolaiturin ylärakenne uudistettiin. Saukon hiilisataman nosturien raiteita korjattiin. Katajanokan laiturin nosturien raiteen itäisin, 50 m:n pituinen osa korjattiin. Kaikki laitureille tarkoitetut puhelinten pollarikytkimet saatiin valmiiksi. Kytkimiä oli Saukon laiturilla 5, Jätkäsaaren laiturilla 8, Matkustajalaiturilla 3, Katajanokan laiturilla 5, Sörnäisten pistolaitureilla 5 sekä Hanasaaren laiturilla rakentamisen yhteydessä asetetut 3. Tarmonkadun varrella olevaa kenttää tasoitettiin ja sepelöitiin noin 5 000 m². Katajanokan vientivarastorakennuksen merenpuoleinen kenttä korotettiin rakennuksen tasalle, noppakiveystä purettiin ja laskettiin uudelleen 1 465 m², uutta nopp-

pakiveystä tehtiin 144 m² ja asfalttipäällysteistä kenttää uudistettiin 690 m². Katajanokan kuormauslaiturille tehtiin puinen noususilta. Katajanokan vientivarastorakennuksen ympäristö viemäroitiin. Lönnrotinkadun noususillan ja käänteiden ajotie uudistettiin käyttämällä pitkittäistä syrjälantutusta. Humallahden rakennusainesataman vanha laiturin, Ruoholahden 2. purkauslaituri, Sörnäisten Rantatien 5. purkauslaituri (Andstenin laiturin) sekä kaksi Hanasaaren saaristoliikennelaituria purettiin. Kaikkiin kaupungin kunnossapitämiin raiteisiin asennettiin opastinlevyt. Piilovaihteita asetettiin Jätkäsaaren laiturille, Matkustajalaiturille ja Katajanokan laiturille yhteensä 15. Kaksi Vaihdekadun risteysvaihdetta uudistettiin ja varustettiin tuulimyllyopastimilla. Satamaradan Leppäsuon aitoja korjattiin ja uudistettiin 415 m. Rikkaruohojen hävittämiseksi ruiskutettiin keväällä kaikille kaupungin kunnossapitämille raiteille rikkaruohomyrkyä. Humallahden rakennusainesataman väylä ruopattiin 3.5 m:n syvyiseksi. Venepaikkoja oli 2 361, joista 1 574 paalullisia. Käytössä oli 1 918 paikkaa, joista paalullisia 1 418. Vakinaisten venepaikkojen vähennys oli 144.

Työlaivastosta ruoppaaja, hinaaja H 3 ja neljä teräsproomua olivat talven telakoituna Kone ja Sillan telakalla sekä kaksi teräsproomua Valmet Oy:n Katajanokan telakalla, jossa myös korjattiin keväällä hinaaja H 1, joka oli ajossa talvenkin. Ruoppaaja oli käytössä yhdessä vuorossa, kaivurit kahdessa. Vanhoja tavaralavoja korjattiin, uusia tehtiin 200. Lasilaatikkotelineitä tehtiin 2 ja teräspuutkitopeloita 40.

Tammi—maaliskuussa asetettiin siltoja jälle. Korkeasaaren ja Laajasalon raitiosillat sekä Suomenlinnan laudakkopolku olivat käytössä.

Kaupunginhallituksen käyttövaroilla tehtiin valmiiksi 21 m:n pituinen suojaparru Katajanokan pohjoisrannan ja Kanavarannan kulmaan, kunnostettiin Katajanokan kompassintarkistustaulut ja Kulosaaren Mäntysaaren rinteiden laiturin sekä muutettiin Herttoniemen radan ja Porvoontien tasoristeyksen varoituslaite sähkökäyttöiseksi.

Uudisrakennukset. Määrärahoja oli talousarviossa koneellisten laitteiden 60 milj. mk:n hankintamäärärahaa lukuun ottamatta 479.5 milj. mk, v:sta 1953 siirtyi 235 577 932 mk, ylitsoikeudet olivat 25.5 milj. mk, lisämäärärahoina saatiin kaupunginvaltuuston käyttövaroista edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten 4 milj. mk sekä tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan tililtä Puhelinosuuksia 60 000 mk. Käytettävissä olleista varoista, jotka olivat 744 637 932 mk, käytettiin 660 792 261 mk, palautui kaupunginkassaan 5 445 477 mk ja siirtyi 78 400 194 mk v:een 1955.

Määrärahat ja niiden käyttö jakaantuivat seuraavasti: Laiturit, väylät, rautatiet ja kadut: määrärahat 517 168 166 mk, menot 481 964 696 mk, v:een 1955 siirtyi 35 203 470 mk; Rakennukset: määrärahat 193 447 046 mk, menot 170 298 199 mk, v:een 1955 siirtyi 23 148 847 mk; Työlaivasto: määrärahat 29 462 720 mk, menot 4 952 123 mk, kaupunginkassaan palautettiin 4 462 720 mk ja v:een 1955 siirtyi 20 047 877 mk; Kaupunginhallituksen käytettäväksi: määrärahat 4.5 milj. mk, menot 3 517 243 mk, kaupunginkassaan palautettiin 982 757 mk; Muut sijoitukset: määräraha 60 000 mk, joka käytettiin kokonaan.

Laiturien, väylien, rautateiden ja katujen kustannukset jakautuivat seuraavasti: Länsisataman rautatiet ja kadut 10 067 909 mk; Eteläsataman Matkustajalaiturin väylä, rautatiet ja kadut 20 637 108 mk sekä kellarit 61 617 649 mk; Katajanokan laiturin ja kadut 172 293 242 mk sekä rautatiet 5 385 945 mk; Sörnäisten sataman Hanasaaren laiturin väylä, rautatiet ja kadut 162 116 486 mk sekä Sörnäisten ratapihan uudistus 46 141 060 mk; Herttoniemen sataman väylä ja rautatiet 2 905 297 mk; Sörnäisten saaristoliikenne laiturin 800 000 mk. Hanasaaren laiturin kustannuksista suoritettiin 17 116 486 mk käyttämällä Matkustajalaiturin siirtynyttä määrärahaa, jota saatiin käyttää 20 milj. mk.

Rakennusten kustannukset jakaantuivat seuraavasti: Länsisataman satamatyöntekijöiden huoltorakennus 280 878 mk; Eteläsataman Matkustajalaiturin meriasema 1 368 483 mk sekä varasto 61 248 199 mk; Katajanokan vientivarasto 18 981 964 mk, satamatyöntekijöiden huoltorakennus 65 088 454 mk sekä varasto 23 330 221 mk.

Rakennusten määrärahan jako eri rakennusten kesken muuttui kaupunginvaltuuston 16. 6. tekemän päätöksen johdosta perusteellisesti.

Länsisataman alueella otettiin edelleen täytettä Majakkakadun eteläjatkeelle ja Herneasaaren eteläpuolelle. Hietasaaren kadun raiteiston laajentamiseksi suoritettiin tarpeellisia hankintoja.

Matkustajalaiturin kadut, kentät, viemärit ja rautatiet valmistuivat tullivarastorakennuksen ja sillan alaisten kellareiden työmaiden sitomien alueiden vapauduttua. Nöpakivikenttää tehtiin 1 875 m² ja kestoasfaltilla päällystettiin 1 925 m². Ehrenströmin sillan ja Kaivopuiston tunnelin välisen rautatiekuilun muurit reunustettiin teräskaiteella, joiden pituus oli yhteensä 266 m. Ehrenströmin sillan alaiset kellarit valmistuivat, rakentamisen suoritti A. W. Liljeberg Oy. satamalaitoksen rakennustoimikunnan toimeksiannosta.

Katajanokan laiturin uudistaminen koskee 453 m:n pituista länsiosaa eli lähes puolta laiturin entistä pituutta, joka oli 1 041 m. Uusi laiturin sijaitsee entistä ulompana niin, että päälaiturin uudistetun osan pituudeksi tulee 425 m ja päälaiturin länsipäähän 52 m:n pituinen viisto päätylaituri. Päätylaituri ja siihen liittyvä 298 m:n pituinen päälaiturin osa ovat arkkurakenteisia, tämän osan ja aikaisemmin uudistetun osan 127 m:n pituinen väliosa tehdään pilarirakenteiseksi. V. 1953 oli suoritettu arkkulaiturin alueen sekä vanhan ja uuden laiturin välisen alueen ruoppaamista kauttaaltaan puhtaaksi savesta. Niinikään oli tehty arkkujen aluspengertä sekä upotettu päälaiturin länsipäästä lukien arkut 2—6. V. 1954 suoritettiin pohjan ruoppaaminen ja kaivaminen valmiiksi myöskin pilarirakenteisen osan alueella. Ruoppaaja oli käytössä 16—29. 7., kaivuri paria talvikuukautta lukuun ottamatta 19. 10. asti sekä mammutpumppu päätylaiturin paikkaa ja arkkujen 9—11 kalliopohjaa puhdistamassa 26. 1.—3. 3. välisenä aikana kahdessa vuorossa ja sen jälkeen useaan otteeseen syyskuuhun saakka. Arkkujen aluspengertä hiekoituksineen valmistui 210 m. Päätylaiturin kolme arkkua sekä päälaiturin arkut 8—14 veistettiin kokonaan ja arkut 1—7 valmiiksi. Kaikki nämä arkut upotettiin paikoilleen ja niiden lokerot täytettiin kivillä, joiden lomiin huuhdottiin hiekkaa. Edellisenä vuonna laskettujen arkkujen täyttö suoritettiin loppuun. Kaikkien 17 arkun vedenalainen betonointi suoritettiin kahdessa vuorossa 28. 5.—18. 9. ja 27. 10.—2. 11. välisinä aikoina sekä yhdessä vuorossa aikana 26. 11.—22. 12. Laiturimuurin vedenalaisiksi jäävää osaa kivi-verhouksineen tehtiin 13. arkulle asti eli noin 300 m. Laiturimuurin yläosasta betonoitiin päätylaiturin ja arkkujen 1—3 osuus eli yhteensä 113 m. Vanhan ja uuden laiturin välinen alue täytettiin 25. 8.—7. 9. välisenä aikana 150 m:n pituudelta länsipäästä lukien merihiekalla, jota tuotiin hiekanpumppuamislavalla 27 500 m³. Pilarirakenteisen osan alueelle tuotiin 28—31. 10. välisenä aikana saveen tilalle 9 400 m³ merihiekkaa. Paaluttaminen alkoi 24. 11. Pohjapaalut juntattiin 50 m:n pituisella osalla. Kahdeksasta kehikkörakenteesta valmistui ensimmäinen 22. 12. ja kuuden muun hirsirunko vuoden loppuun mennessä. Kehikköjen ja arkkujen veistäminen suoritettiin Hanasaaren laiturityömaan veistämöllä niin pitkälle kuin Katajanokalle hinaamisen kannalta oli käytännöllistä. Katajanokan vientivarastorakennuksen luoteispuolella rakennettiin noin 150 m:n pituinen kolmas raide vaihteineen.

Hanasaaren laiturista oli rakenteilla v. 1953 valmistuneen 240 m:n pituisen laiturin ja mantereen välinen 125 m:n pituinen pohjoisosa. Sen 93 m:n pituinen, jo rakennetun laiturin arkkurakenteiseen osaan liittyvä osa on pilarirakenteinen ja 32 m:n pituinen alkuosa arkkurakenteinen. Laiturin alueen ruoppaus päättyi 5. 6. Pilarilaiturin paaluttaminen aloitettiin 20. 6. Paaluja juntattiin 2 520, joten vain vähäinen määrä jäi vuodenvaihteen jälkeen juntattavaksi. Pilarien pohja-arkut veistettiin, upotettiin ja täytettiin betonilla. Varsinaiset pilarit ovat ala- ja yläosastaan betonilla vannehdittuja puupaaluryhmiä. Pohjarenkaat asetettiin paikoilleen. Niiden täyttäminen betonilla jatkui vielä vuoden päätyessä. Ylärenkaat olivat vuoden vaihteessa asennusvaiheessa. Laiturin rungon maanpuoleisen tukipalkin muottien tekeminen ja laiturin alustan täyttäminen aloitettiin. Arkkurakenteisen osan pilarilaiturin puoleinen arku veistettiin ja upotettiin. Toisen arkun veistäminen aloitettiin. Oy. Otia Ab:n urakalla rakentama Suvilahden jäähdytys-vesijohto valmistui 21. 9. Sörnäisten Rantatien ja Hanasaaren välinen poukama täytettiin. Täytteeksi tuotiin hiekkaa autolla 102 500 m³ sekä 13. 9.—15. 10. välisenä aikana hiekanpumppuamislavalla 65 200 m³, joten täyttömäärä oli noin 150 000 m³. Tämän alueen kadut pengerrettiin ja sepelöitiin, Sörnäisten Rantatieltä mereen johtava uusi suistoviemäri saatiin miltei valmiiksi. Hanasaaren 7.6 m:n syvyisen väylän ruoppaamista jatkettiin. Ruopattu savimäärä oli noin 60 000 m³. Paraisten Kalkkivuori Oy:n uuden laiturin alueelta ruopattiin savea noin 20 000 m³.

Mustikkamaan liikenteen Sörnäisten Rantatien liikennevenelaiturin viereinen 4 800 m²:n laajuinen kenttä tasoitettiin ja peitettiin vesisepeilyksellä.

Sörnäisten uutta ratapihaa varten otettiin kivitäytettä n. 10 000 m³ Verkkosaaren alueen pohjoisrannalle. Uuden ratapihan pengerrys- ja tasoitustyöt aloitettiin lokakuussa. Osa ratapihan pohjoispään vaihteita naulattiin.

Herttoniemen öljysataman ratapihalle tehtiin neljäs 210 m:n pituinen raide kolmine vaihteineen.

Länsisataman satamatyöntekijöiden huoltorakennuksen laajennussuunnitelman laati arkkitehtitoimisto A. Hytönen ja R.-V. Luukkonen rakennusviraston talorakennusosaston toimeksiannosta.

Matkustajalaiturin eli Meriaseman rakennukset valmistuivat A. W. Liljeberg Oy:n rakentamina. Satamalaitoksen rakennustoimikunta lopetettiin 31. 12.

Katajanokan satamatyöntekijöiden huoltorakennuksen siihen kuuluvine autonosturien ja trukkien talleineen rakensi urakalla Suomen Tehdas- ja Asuinrakennus Oy. rakennusviraston talorakennusosaston toimeksiannosta. Katajanokan vientivarastorakennus valmistui rakennusviraston talorakennusosaston rakentamana. Katajanokan laiturin varastorakennuksen paikalta purettiin vanhan laiturin arkkurakenne aluspenkereineen sekä kaivettiin vedenalaista kivi- ja rimatäytettä. Arkkurakennetta purkamassa oli yksityiseltä vuokrattu kaivuri 5. 4. alkaen kahdessa ja kolmessa vuorossa. Oma kaivuri oli käytössä 18. 4.—7. 8. välisenä aikana ja 7. 11. alkaen vuoden loppuun.

Työlaivaston täydennykseksi rakennettiin kaksi puuproomua sekä uusi moottorihinaajan runko.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista käytettiin Länsisataman radiosuuntimispoijun paikoilleen asettamiseen 350 000 mk, Länsisataman väylän suuntataulujen ja loistojen pystyttämiseen Lauttasaaren itärannalle ja Saukonkadun kärkeen 1.8 milj. mk, Salmisaaresta vuokratun alueen rajapenkereen alustan ruoppaamiseen 250 000 mk, Katajanokan ratapihan valaistusmaston perustuksen rakentamiseen 640 601 mk ja Meriaseman tullivarastorakennuksen kaluston hankkimiseen 976 642 mk.

Yleiset työt: Korjaus ja kunnossapito. Määrärahoja oli talousarviossa 21 692 000 mk, ylitysoikeutta myönnettiin 150 000 mk, menot olivat 20 798 087 mk, säästöä jäi 1 043 913 mk. Yleisten töiden pääluokan kaupunginhallituksen käyttövaroista saatiin 190 000 mk, joka käytettiin kokonaan.

Määrärahat ja niiden käyttö jakaantuivat seuraavasti: Lauttasaaren sillan käyttö ja korjaukset 2 milj. mk, Kulosaaren sillan käyttö ja korjaukset 1.2 milj. mk, Varasto- ja teollisuusalueiden kadut ja rautatiet 7 milj. mk, Viemärien suiden ruoppaaminen 2.5 milj. mk, Varasto- ja teollisuusalueiden viemärit 200 000 mk, Lumenkaatopaikkojen ruoppaaminen 1 milj. mk, Pesulauttojen korjaus ja kunnossapito 950 000 mk, Korvaus satamarakennusosaston yleiskustannuksista 2 992 000 mk, käyttövaratyöt 190 000 mk. Kaikki nämä määrärahat käytettiin kokonaan. Tilillä Muut sillat oli määrärahoja 4 milj. mk, menot olivat 2 956 087 mk ja säästöä jäi 1 043 913 mk.

Lauttasaaren sillan läppäsillan ajotien kansi uudistettiin. Entisten kahden lankku-kerroksen tilalle tehtiin pitkittäinen syrjä-lankutus. Sillan ajotien viereiset suojaparrut, joiden pituus on 680 m, kunnostettiin. Katajanokan sillan tukirakenteet korjattiin. Herttoniemen radan Oulunkylän sillan kansi uudistettiin. Ajotiehen tehtiin pitkittäinen syrjä-lankutus.

Varasto- ja teollisuusalueiden katujen ja rautateiden kunnossapito suoritettiin tavanomaisesti. Arabian rataa nostettiin VK n:o 685:n ja Kyläsaaren varastoalueen kohdalla.

Viemärien suistoja ja lumenkaatopaikkoja ruopattiin paitsi ruoppaajalla myöskin maalta käsin autonosturilla.

Kaupunginhallituksen käyttövaroilla kunnostettiin aikaisemmin purettavaksi päätetty Merisataman purkauslaituri palolaitoksen käyttöön.

Uudisrakennukset. Määrärahoja oli talousarviossa 342 780 000 mk, v:sta 1953 siirtyi 3 308 229 mk, tuloa tuottamattomien pääomamenojen kaupunginhallituksen käyttövaroista saatiin 870 000 mk. Käytettävissä olleista varoista, jotka olivat 346 958 229 mk, käytettiin 244 151 535 mk, kaupunginkassaan palautui 3 684 220 mk ja v:een 1955 siirtyi 99 122 474 mk.

Määrärahat ja niiden käyttö jakautuivat seuraavasti: katuja ja rautateitä varten teollisuus- ja varastoalueille oli määrärahoja 31 999 382 mk, jotka käytettiin kokonaan, siltoja varten oli varattu 231 308 847 mk, josta käytettiin 128 502 153 mk, 3 684 220 mk palautui kaupunginkassaan, joten säästöä jäi 99 122 474 mk, viemäreitä varten teollisuus- ja va-

rastoalueille oli määrärahoja 34 milj. mk ja pesulauttoja varten 1.5 milj. mk, jotka käytettiin kokonaan, tilillä Korvaus satamarakennusosaston yleiskustannuksista oli 47 280 000 mk, joka määräraha, samoin kuin käyttövaratöitä varten saatu 870 000 mk, käytettiin kokonaan.

Siltojen kustannuksista oli Kulosaaren sillan osuus 128 019 373 mk ja Lauttasaaren kadun sillan osuus 482 780 mk.

Kyläsaaren varasto- ja pienteollisuusalueella jatkettiin Violankadun päällystämistä; asfalttiemulsiolla käsiteltiin 1 800 m² ja uutta ahtokiveystä ja pohjasepelöintiä tehtiin 725 m². Haukilahdenkadun tukimuurien tekoa ja pengertämistä jatkettiin. Kiiskikadun Kumpulan puron rumpu rakennettiin. Kiiskikadun ahtokiveystä jatkettiin ja kadun länsiosa sepelöitiin, metsähallituksen tontin varrella olevaa Kyläsaarenkadun osaa päällystettiin kaksinkertaisella asfalttiemulsiolla 1 250 m² ja jalkakäytävä varustettiin reunakivillä ja sorastettiin. Herttoniemessä levennettiin 65. Raidekujan ja Sahaajankadun välinen osa Abraham Vetterin tietä täyteen leveyteensä. 65. Raidekujan ja Sahaajankadun väliselle Puusepänkadun osalle tehtiin ahtokiveys ja alussepelöinti. Puusepänkadun ja rata-
pihan välisen kentän tasaus ja vesisepellys valmistuivat. Pitäjänmäen Valimontien raide avattiin liikenteelle.

Lauttasaarenkadun sillan suunnittelemiseksi suoritettiin tutkimuksia ja laadittiin suunnittelukilpailun ohjelma.

Lauttasaaren sillan tieliikennemerkkien täydentäminen siirtyi vielä sillan leventämishankkeen tähden.

Kulosaaren sillan teräslevyjen hankintasopimus allekirjoitettiin 18. 2. sen jälkeen, kun oli päästy yksimielisyyteen erikoisteräksen laatuvaatimuksista. Vereinigte Österreichische Eisen- und Stahlwerke AG. eli Vöest toimitti koko määrän 1 888.5 tonnia teräslevyä, josta 1 222.6 tonnia Alfort-terästä, kuutena eränä huhti—elokuussa. Hankintasopimuksen edellyttämänä tarkastajana satamarakennusosaston diplomi-insinööri P. Kivekäs teki maaliskuu—elokuussa neljä Linzin matkaa, jotka kestivät yhteensä kaksi kuukautta. Kahdella ensimmäisellä kerralla oli tarkastajana myöskin Oy. Esab Ab:n palveluksessa oleva diplomi-insinööri L. Pietiläinen. Wärtsilä-yhtymä Oy. Kone ja Silta ryhtyi valmistamaan pylväspalkkeja 17. 6., poikkipalkkeja elokuun alussa ja pääpalkkeja elokuun lopussa. Hankintasopimuksessa edellytettynä hitsausasiantuntijana toimi Vöestin palveluksessa oleva diplomi-insinööri W. Ehrenfried aikana 19. 8.—1. 12. Valmistusta valvoi 6. 9. alkaen satamarakennusosaston palvelukseen vartavasten otettu diplomi-insinööri J. Unkuri. Tarkoituksena on, että Wärtsilä-yhtymä rakentaa ensin Sörnäisten puoleisen 163 m:n pituisen osan siltaa. Vuoden vaihteessa tämän osan kaikki poikkipalkkien kappaleet olivat valmiina rakennuspaikalla, kaikki tuulisiteet ja pylväspalkut valmiina konepajalla, putkipylväiden ja maatumien laakereista puolet koneistettuina konepajalla, pohjoisesta päin lukien toisen pääpalkin kaikki 11 kappaletta valmiina rakennuspaikalla, pohjoisimman pääpalkin kaikki 11 kappaletta pituusjäykisteitä vailla valmiina konepajalla ja kolmannen pääpalkin kappaleet tekeillä. Vuoden vaihteeseen mennessä saavutettu vauhti oli 2—3 pääpalkin kappaletta viikossa. Koko siltaan tarvitaan tällaisia 7.9—17.8 m:n pituisia kappaleita 144. Wärtsilä-yhtymä pystytti ja rakensi syksyn kuluessa asennusnosturit raiteineen sillan Sörnäisten puoleisen osan asentamiseksi. Pääpalkit asennetaan parittain. Ensimmäinen nostettiin paikalleen 23. 11. Oy. Otia Ab:n urakalla rakentama Englantilaiskallion silta valmistui. Sen keilamuurien rakentaminen aloitettiin. Kulosaaren puoleisen penkereen vieriä ruopattiin, pohjoispuolta penkereen leventämiseksi, eteläpuolta penkereen asettumisen edistämiseksi. Kulosaaren puoleisen osan eteläreunan pohja räjäytettiin kahdeksalla yhteensä 240 kg:n dynamiittipanoksella 4. 11. Näin varmistettiin penkereen painuminen kovaan pohjaan. Kuoresaaren maatumen eteläkeilan paikka ruopattiin kaivurilla ja täytettiin hiekalla. Penkereeseen otettiin kiveä rakennustyömailta sekä ajettiin hiekkaa.

Kyläsaaren Kiiskikadun viemäri Hämeentieltä mereen Arabian radan alitse valmistui. Tämän paaluarinaisen viemärin pituus on 300 m. Kumpulan purolle kaivettiin uusi uoma Kiiskikujan rummulle saakka. Herttoniemen Linnanrankentajantiehen tehtiin viemäri Herttoniemen tien ja 51. Raidekujan välille.

Jollakseen ja Hevossalmeen tarkoitetut pesulautat rakennettiin.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista saatu 870 000 mk:n määräraha käytettiin pesulautan rakentamiseen Vantaan joelle Pukinmäen sillan korvaan.

Yleisen kunnallishallinnon pääluokan kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista saatiin 300 000 mk Pitkäsillan leventämismahdollisuuksien tutkimiseen. Siitä käytettiin 180 000 mk, joten säästöä jäi 120 000 mk.

Työttömyystyöt. Kertomusvuonna suoritettiin työttömyystöitä seuraavissa kohteissa ja niiden kustannukset olivat: Seurasaaressa 213 618 mk, Ison Pässin väylä 1 296 mk, Leppäsuonmäen satamarata 18 778 286 mk, Tarmonkatu 4 320 962 mk, Matalasalmenkadun viemäri 11 779 317 mk, teurastamon alue 962 952 mk, Kulosaaren sillan vesijohto 13 919 016 mk, Englantilaiskallio 12 618 250 mk, Hitsaajankatu 18 531 824 mk, Niittajankatu 6 069 583 mk, Kirvesmiehenkatu 1 782 404 mk, Asentajankadun muuntamon alue 2 177 934 mk, Sahaajankadun viemäri 39 923 406 mk, öljylaituri 14 231 469 mk, yhteensä 145 310 317 mk.

Laskuun suoritettut työt. Satamalaitoksen muille osastoille suoritetuista töistä laskutettiin kertomusvuonna 567 094 mk, kaupungin muille laitoksille suoritetuista töistä kertomusvuonna 8 572 690 mk, keskeneräisten töiden kustannuksia jäi v:een 1955 laskutettavaksi 7 513 mk, yksityisille suoritetuista töistä kertomusvuonna 16 244 201 mk ja v:een 1955 jäi laskutettavaksi 1 135 966 mk. Kertomusvuoden laskutus oli yhteensä 25 383 985 mk ja keskeneräisten töiden kustannukset 1 143 479 mk.

Näistä töistä mainittakoon Mustikkamaan uimalan hyppytornin perustuksen uudistaminen rakennusviraston talorakennusosaston laskuun, osallistuminen lumen luontiin satama-alueelta puhtaanapito-osaston laskuun, Herttoniemen kyllästyslaitoksen alueella olevien raiteiden perusteellinen korjaaminen varasto-osaston laskuun, vesijohtolaitoksen tekeminen Kokkosaarenkatuun ja vedenalaisten vesijohtojen korjausten avustaminen sukeltajin ja vesikalustoin vesilaitoksen laskuun, johtokaivannon tekeminen Hitsaajankatuun kaasulaitoksen laskuun, kyllästyslaitoksen alueella olevien raiteiden kunnostaminen, välppäkoneiston suojakopin rakentaminen Suvilahden jäähdytysvesijohdon suulle, Kulosaaren sillan Sörnäisten maatuen sisustaminen muuntoasemaksi ja vedenalaisten johtojen korjausten avustaminen sukeltajin ja vesikalustoin sähkölaitoksen laskuun, Korkeasaaren lauttalaiturin korjaaminen, Hietarannan lasten uimarannan perkaaminen vanhan hyppysillan jäännöksistä ja soutustadionin kellukkeiden huoltaminen urheilu- ja retkeilytoimiston laskuun sekä teurastamon alueen raiteiden kunnossapito teurastamon laskuun. Laitureille, silloille, rautateille ja kompassintarkistuspoijuille aiheutuneita vaurioita korjattiin 419 114 mk:n arvosta vaurioiden aiheuttajien laskuun. Puhelinyhdistyksen laskuun tehtiin johtojen kaivantoja Länsisatamaan, Violankatuun sekä Katajanokan, Hanaaaren ja Sörnäisten niemen laituripuhelimia varten ja lisäksi 995 m:n pituinen kaivanto 17-piippuiselle putkelle Herttoniemen tieltä Abraham Vetterin tielle Työnjohtajankatuun ja Puusepänkatuun sekä ratapihan alitse. Suomen Sokeri Oy:n laskuun perattiin viemärin suistoa. Helsingin Kyllästyslaitos Oy:n laskuun korjattiin raide. Mercantile Oy:n laskuun naulattiin yhtiön Länsisataman raide kokonaan uudelleen. Sementin Oy:n laskuun rakennettiin Herttoniemen öljysataman alueelle 180 m:n pituinen pistoraide ja Suomen Kaapelitehdas Oy:n laskuun ryhdyttiin rakentamaan raidetta yhtiölle Salmisaaresta vuokratulle lisäalueelle.

Satamarakennusosaston hallintomenot ja yleiskulut. Hallintomeneihin oli talousarviossa määrärahoja 79 645 934 mk, tilinylityksinä myönnettiin 12 650 000 mk. Sairauslomasijaisten palkkaamiseen saatiin ao. tililtä 22 890 mk. Kustannukset olivat 88 163 288 mk, säästö 4 155 536 mk.

Hallintomenot jakautuivat seuraavasti: Vakinaiset viranhaltijat, määräraha 37 558 970 mk, menot 34 037 036 mk ja säästö 3 521 934 mk; Tilapäiset viranhaltijat, määräraha 357 150 mk, menot 354 032 mk ja säästö 3 118 mk; Viranhaltijain vuosilomakustannukset, määräraha 250 000 mk, menot 178 000 mk ja säästö 72 000 mk; Viranhaltijain sunnuntai- ja ylityö- sekä päivystyskorvaukset, määräraha 1.5 milj. mk, menot 1 000 885 mk ja säästö 499 115 mk; Muut palkkamenot, määräraha 51.5 milj. mk, joka käytettiin kokonaan; Huoneistomenot, määräraha 148 464 mk, menot 91 793 mk ja säästö 56 671 mk; Kaluston hankinta, määräraha 110 000 mk, menot 109 955 mk ja säästö 45 mk; Kaluston kunnossapito, määräraha 50 000 mk, menot 47 347 mk ja säästö 2 653 mk; Tarverahat, määräraha 800 000 mk, joka käytettiin kokonaan; Varastoalueiden tilitysvuokrat, määräraha 44 240 mk käytettiin myös kokonaan.

Satamarakennusosaston työntekijäin ja viranhaltijain osuus satamalaitoksen työntekijäin ja viranhaltijain erinäisistä eduista oli 22 206 079 mk.

Hallintomenot sekä työntekijäin ja viranhaltijain erinäiset edut olivat yhteensä 110 369 367 mk.

Satamarakennusosaston kokonaismenot ja tulot. Varojen käyttö jakautui seuraavasti:

	Vakinaiset työt, mk	Työttömyys- työt, mk	Kokonais- menot, mk	Tilitysmak- sujen osuus, mk
Omien työntekijäin palkat ja edut	326 317 882	56 289 242	382 607 124	—
Viranhaltijain ja työnjohdon palkat ja edut	54 999 457	3 188 473	58 187 930	—
Rakennusaineet	324 391 937	13 310 309	337 702 246	131 767 691
Kuljetusvälineiden käyttö ...	45 918 622	16 363 259	62 281 881	4 671 050
Urakoitsijat ja palvelukset	315 038 916	45 005 276	360 044 192	119 304 371
Koneet, välineet ja erikois- menot	46 716 621	11 153 758	57 870 379	42 525 692
Korvaus satamarakennusosas- ton yleiskustannuksista	50 272 000	—	50 272 000	50 272 000
Yhteensä	1 163 655 435	145 310 317	1 308 965 752	348 540 804

Talousarvion mukaiset korvaukset satamarakennusosaston yleiskustannuksista olivat 50 272 000 mk. Laskuun suoritetuista töistä kertyi lisäksi 3 972 856 mk, joten yleiskustannusten korvaukset olivat kaikkiaan 54 244 856 mk. Romun myynnistä saatiin 750 000 mk ja viemärien liittämistodistuksista 1 500 mk, joten sekalaiset tulot olivat 751 500 mk.

Satamalaitoksen tulot ja menot

Tulot. *Satamamaksuja* kertyi 49 739 331 mk ja jakaantuivat ne erilaista liikennettä harjoittavien alusten kesken seuraavasti:

	Mk
1) Aluksista, jotka saapuivat suoraan ulkomailta tai lähtivät ulkomaille .	41 422 697
2) Aluksista, jotka ulkomaan liikenteessä poikkesivat toiseen Suomen sata- maan purkamaan tai lastaamaan	3 229 151
3) Aluksista, jotka tullikamaripassilla kulkivat kotimaisessa liikenteessä ...	74 180
4) Aluksista, jotka ilman tullikamaripassia kulkivat kotimaisessa liikenteessä	1 560 144
5) Aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat matkustajaliikennettä ...	217 714
6) Aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat hinauksia ja pelastuksia ...	25 908
7) Jäämaksuja	3 209 537
Yhteensä	49 739 331

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten, ryhmien 1, 2 ja 7, satamamaksut jakaantuivat edellisen jakoperusteen ja alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Ryhmä	Helsinkiläiset alukset, mk	Muut suoma- laiset alukset, mk	Ulkomaaiset alukset, mk	Yhteensä, mk
1)	14 923 893	5 654 830	20 843 974	41 422 697
2)	1 775 328	179 725	1 274 098	3 229 151
7)	1 270 314	569 821	1 369 402	3 209 537
Yhteensä	17 969 535	6 404 376	23 487 474	47 861 385

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten satamamaksuista tuli helsinkiläisten alusten osalle 37.5 %, muille suomalaisille aluksille 13.4 % ja ulkomaisille aluksille 49.1 %. Kotimaan liikenteessä kulkevien alusten satamamaksut nousivat 1 877 946 mk:aan. Satamamaksualennuksia ja -palautuksia myönnettiin 3 239 271 mk.

Tuulaakimaksut kaupunkiin osoitetuista tavaroista nousivat 204 900 182 mk:aan ja vientitavaroista 51 829 mk:aan. Tuulaakimaksut muihin kaupunkeihin osoitetuista tavaroista nousivat 7 173 041 mk:aan. Nämä tuulaakimaksut jakaantuivat vv. 1954 ja 1953 seuraavien kaupunkien kesken:

	1954 mk	1953 mk
Tampere	3 967 847	3 209 259
Lahti	2 594 566	1 367 212
Jyväskylä	305 506	294 720
Hämeenlinna	305 122	246 238
Yhteensä	7 173 041	5 117 429

Tuulaakimaksuja palautettiin 176 973 mk.

Liikennemaksutuloja oli tuontitavaroista 301 515 143 mk, vientitavaroista 36 510 865 mk ja kotimaan paikkakunnilta saapuneista tavaroista 4 512 645 mk.

30 %:n kauttakulkuliikennemaksuja suoritettiin seuraaville kaupungeille:

	Mk		Mk
Turku	606 369	Rauma	699
Hanko	339 474	Loviisa	175
Kotka	34 350	Vaasa	75
Pori	2 491	Yhteensä	983 633

Seuraavat kaupungit suorittivat kassa- ja tilivirastolle Helsingin kaupungille tulevia 30 %:n kauttakulkuliikennemaksuja:

	Mk		Mk
Tampere	1 151 423	Loviisa	73 076
Lahti	1 036 282	Rauma	54 341
Pori	612 092	Porvoo	35 125
Turku	467 586	Mikkeli	18 689
Vaasa	364 620	Hamina	13 131
Pietarsaari	135 448	Savonlinna	7 661
Kokkola	123 744	Joensuu	6 746
Hanko	89 228	Raahe	2 885
Jyväskylä	86 137	Yhteensä	4 352 045
Kotka	73 831		

Liikennemaksuja palautettiin liikennöitsijöille 49 729 mk.

Laituri- ja aluevuokria kertyi 98 308 269 mk, mistä määrästä oli laiturille varastoitujen tavarain vuokria 14 151 096 mk ja varastoalueiden vuokria 84 157 173 mk.

Laiturihuoltomaksujen bruttoveloitus oli 214 057 401 mk. Kun tästä määrästä vähennetään ahtaaajille menevät kustannukset ja tullivartiokustannukset, 121 004 165 mk, jää nettoveloitukseksi 93 053 236 mk.

Satamalaitoksen bruttoveloitus kertomusvuonna oli 1 207 779 975 mk. Tulotileiltä suoritettiin menoja 126 081 892 mk, mistä suurimman osan muodostivat edellä mainitut laiturihuoltomaksujen tililtä suoritettut muille kaupungeille menevät 30 %:n kauttakulkuliikennemaksut sekä satamamaksu-, tuulaaki- ja liikennemaksupalautukset; näin ollen nettoveloitus nousi kertomusvuonna 1 081 698 083 mk:aan. Tämä määrä oli 184 664 843 mk eli 20.6 % edellisen vuoden vastaavaa määrää ja 111 726 083 mk eli 11.5 % talousarvion vastaavaa määrää suurempi.

Veloitusilmoituksia oli 406 535, niistä tulli-ilmoituskirjoihin perustuvia 196 378 ja muita 210 157. Eri kuukausien kesken veloitus jakautui seuraavasti:

	1954 mk	1953 mk
Tammikuu	93 728 101	100 751 112
Helmikuu	58 119 206	37 903 681
Maaliskuu	56 415 772	53 512 626
Huhtikuu	88 017 137	80 370 163
Toukokuu	75 289 490	59 792 516
Kesäkuu	123 997 038	55 110 299
Heinäkuu	98 380 172	141 654 993
Elokuu	78 331 156	54 984 584
Syyskuu	81 979 437	91 408 604
Lokakuu	132 738 793	82 511 696
Marraskuu	89 989 428	61 509 889
Joulukuu	104 712 353	77 523 077
Koko vuosi	1 081 698 083	897 033 240

Kannanta. Kertomusvuoden veloituksia kertyi kassaan 1 076 202 108 mk ja edellisten vuosien veloituksia 16 858 462 mk. Tilitysteitse perittiin kertomusvuoden veloituksia 16 300 874 mk ja edellisten vuosien veloituksia 1 116 mk. Talousarvioon otettuja tilitysmenoja kirjattiin tuloina eri tulotileille 84 120 147 mk. Saatavia v:een 1955 jäi 39 879 804 mk, mistä määrästä kertomusvuodesta 31 157 962 mk ja edellisistä vuosista 8 721 842 mk. Edellisten vuosien veloituksia poistettiin 186 011 mk.

Menot. Satamalaitoksen menot talousarvion mukaan jakaantuivat kahteen ryhmään: varsinaisiin menoihin ja pääomamenoihin. Varsinaisiin menoihin kuului: 1) satamalaitoksen osuus yleisistä töistä, käsittäen eräitä momenteja yleisten töiden pääluokan II, III ja VI luvuista ja 2) varsinaiset satamamenot, käsittäen koko satamien pääluokan, jonka pääasialliset menoerät olivat satamien hallinto, liikenne, korjaus ja kunnossapito sekä yhteiset sekalaiset menot. Pääomamenoihin kuuluivat satamien uudisrakennusten ja töiden aiheuttamat menot, käsittäen tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan II luvun sekä eritä momenteja tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan II, III ja VIII luvuista.

Varsinaisia menoja varten oli talousarviossa 1 052 841 337 mk, lisämäärärahoja 302 775 mk, tilinylityksiä 173 087 045 mk sekä siirto v:sta 1953 20 134 817 mk, yhteensä määrärahoja 1 246 365 974 mk. Menot tilien mukaan olivat 1 173 772 278 mk ja siirto seuraavaan vuoteen 550 000 mk. Pääomamenojen siirto v:sta 1953 oli 583 679 520 mk, siihen luettuna aikaisemmista vuosista siirtyneet määrärahat, yhteensä määrärahoja oli 1 470 019 520 mk, menot tilien mukaan 1 152 301 660 mk ja siirto v:een 1955 342 235 103 mk. Kaikkien määrärahojen siirto v:sta 1953 oli 603 814 337 mk, yhteensä oli määrärahoja 2 522 860 827 mk, menot tilien mukaan 2 326 073 938 mk ja siirto v:een 1955 342 785 103 mk.

Palkkoja maksettiin kaikkiaan 629 084 755 mk, jakaantuen tämä määrä seuraavasti: vakinaiset viranhaltijat 133 907 728 mk, tilapäiset viranhaltijat 87 058 594 mk, työsuhhteessa oleville maksetut kuukausipalkat sekä erinäiset palkkiot 66 765 089 mk ja työmäärärahoista maksetut tuntipalkat 341 353 344 mk (siihen luettuna työttömyystyöt). Ylityökorvauksia maksettiin 22 138 950 mk, joista suurin osa perittiin töiden teettäjiltä, sataman liikennöitsijöiltä.